Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

48 йил чиқиши. № 167 (13.429). 26 июль 1966 йил. СЕШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

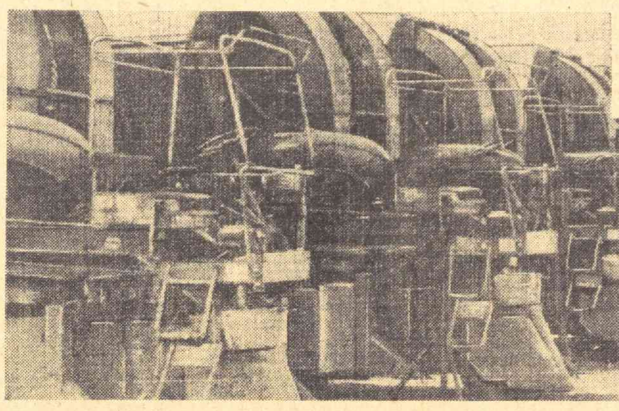

Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозда бу йил 1000 гектар майдондаги пахта агрегатларда териб олинади. Ҳозир машина теримига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. 35 та «зангори кема»дан 32 таси ремонт қилиб қўйилди. Фотомухбиримиз А. Тўраев яқинда шу колхозда бўлиб, совхоз механиги Кан Александр (чапдан), участка механиги Эрназар Уразалиев ҳамда бош инженер Сон Роман ўртоқларни суратга олган.

Фото лавҳалар

Сиз бу суратда кўриб турган «зангори кема»лар Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозга қарайди. Колхоз механизаторлари пахта теримини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш мақсадида агрегатларни шай қилиб қўйдилар. Суратда: колхоз бош агрономи Е. Исҳоқов ҳамда механик Ш. Раҳимов ўртоқлар ремонт қилинган агрегатларни кўздан кечиришяпти.

А. Тўраев фотоси.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ МАДАНИЯТИНИ ЯНАДА ОШИРАМИЗ

Республикамизнинг қайси колхоз қишлоғига, совхоз шаҳарчасига борманг, кўкни ўпган ҳавозаларни, бинокорлар меҳнатини осонлаштираётган кранларни, кўшқават, хушқомат биноларни, томлар тўла антенналарни, кенг равон йўлларни, яна қанчадан-қанча коммунистик ўзгаришларни кўрасиз.

Партия ва ҳукуматимиз кейинги йилларда қишлоқ маданиятини юксалтиришга, уларнинг чиройига чирой, кўркига кўрк қўшишга алоҳида эътибор бермоқда. Бу табиий ҳол. Қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий талаблари, турмуш шароитлари бетўхтов ўсмоқда.

Республикамиз қишлоқлари маданиятини, қиёфасини ўзгартиришда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми катта роль ўйнади. Партия ва совет ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарлари турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти эканлигини кўрсатиб, бу соҳадаги вазифаларни белгилаб берган пленум қарорларини кўтаринки руҳ ва ғайрат билан амалга оширмоқдалар. Кишиларни тарбиялаш, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида ибратли ишлар қилинди.

Қишлоқларимизда ижод ва меҳнат қилаётган илғор кишиларимиз ҳаётида коммунизм авлодини, совет қишлоғининг юксак маданиятли одамларини кўриб қувонамиз. Қишлоқ маданиятини, илғор кишилар меҳнатини, ҳаётини, тажрибасини тарғиб қилиш, шу асосда янги одамни тарбиялаш партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг шу кундаги муҳим вазифаларидан биридир.

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқда қурилишни янада авж олдириш учун янги-янги тадбирларни белгиламоқда. Республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг, махсус қишлоқ қурилиши идораларининг ташкил этилганлигида буни яққол кўриш мумкин. Партиянинг тарихий XXIII съезди қарорларида ҳамда янги беш йиллик планда қишлоқ аҳолисининг маданий-маиший турмуш шароитини янада яхшилаш тадбирлари белгиланган. Беш йилликда қишлоқ хўжалигига сарфланадиган капитал маблағ икки баравар кўпайтирилади, колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси янада мустаҳкамланади. Бу буюк ғамхўрликлардан руҳланган ва қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасидаги ўз бурчларини чуқур англаган кўпгина колхоз ва совхозлар ободончилик ишларига алоҳида аҳамият бермоқдалар. Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхозни олиб кўрайлик. Бу колхоз ишлаб чиқариш планларини йил сайин муваффақиятли бажариб келмоқда. Ёш тадбиркор раис Қурбон Ҳақбердиев бошчилик қилаётган бу хўжалик ўтган йили давлатга 5.134 тонна пахта, 35 тонна пилла, 125 тонна сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотди. Бундан колхоз 2 миллион 508 минг сўм даромад олди. Даромаднинг 7 проценти маданий-маиший қурилишлар учун ажратилди. Бўлинмас фонднинг ортиб бориши, жамоат хўжалигининг кенгайиши билан колхозчиларнинг турмуш шароити, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш шароитлари тобора яхшиланиб бормоқда. Колхозда иккита ўрта, тўртта бошланғич мактаб, клуб, кутубхона, 800 бола тарбияланадиган боғча-ясли ишлаб турибди. Колхозчилар ўзларининг маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари, Бутуниттифоқ кўригида биринчи даражали диплом олган маданият университетлари билан фахрланадилар. Намуна учун безатилган махсус уйларда хотин-қизларга уй-рўзғорни қандай тузиш, бичиш-тикиш, болалар тарбияси каби муҳим ҳаётий масалалар ўргатилади. Бу ерда колхозчиларнинг уйлари телефонлаштирилган. Уларнинг дам олишлари яхши уюштирилган.

Ишни намунали ташкил этган бундай илғор хўжаликлар республикамизда кўп.

Қишлоқда маданий-маиший хизматни яхшилашда агитация-пропаганда ишлари билан бир қаторда, қурилиш ишларини ҳам намунали йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эгадир. Бунда қурилиш бошқармаларининг, идораларининг белгиланган планларни ўз вақтида, сифатли бажаришлари ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Қишлоқ қурилишига материал етказиб берувчи ташкилотлар лойиҳаларни тузиб берувчи муассасалар ҳам ўз зиммаларидаги топшириқларни белгиланган муддатларда намунали бажаришга эришишлари керак. Афсуски кўпгина ташкилотлар қурилиш учун зарур бўлган тахта, ғишт каби зарур материалларни ўз вақтида етказиб бермаётирлар. Шунингдек, республикада қишлоқ қурилишини механизмлар, малакали кадрлар билан таъминлаш ишини ҳам қониқарли деб бўлмайди. Қишлоқ қурилиши министрлиги, бошқармалар ва лойиҳалаш муассасалари ўз фаолиятларидаги бундай камчиликларни тезда тугатишлари лозим.

Қишлоқда юксак маданият учун курашда зиёлилар, илғор меҳнаткашлар, хўжаликларнинг раҳбарлари айниқса жонбозлик кўрсатишлари лозим. Жойларда баъзи раҳбарларнинг ишлаб чиқаришнинггина кетидан қувиб, турмуш маданияти учун кураш масалаларини иккинчи планга суриб қўйишларига хотима бериш лозим. Партия ва совет ташкилотларининг фаолияти планларнинг бажарилиши билангина баҳоланмай, улар раҳбарлик қилаётган хўжаликларда маданий-маиший ҳаётнинг қанчалик йўлга қўйилганлиги билан ҳам баҳоланиши керак. Шунга эришайликки, қишлоқларимиз обод ва кўркам, муносабатларимиз, турмушимиз ҳаётимиздек гўзал бўлсин!

ЮТУҚЛАР НЕГИЗИ

Р. ЭШЧОНОВ,
Ўзбекистон КП Хоразм область комитетининг секретари

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари партиямиз XXIII съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш йўлида муҳим қадам бўлди. Пленум қарорларида таъкидланганидек, ерларни мелиорациялаш ва суғориш ишларини авж олдириш қишлоқ хўжалиги равнақида ҳал этувчи роль ўйнайди.

Ирригация ва мелиорациянинг бугуни ва келажаги ҳақида гапиришдан аввал, Хоразмда суғориладиган деҳқончилик тарихига бир назар ташлайлик. Хоразм деҳқонлари не-не машаққатлар билан Ғазовот, Полвон, Шовот, Қиличниёзбой сингари суғориш тармоқларини барпо этишган. Шунда ҳам сув танқислигича қолаверган. Тупроқни кемирувчи шўр ҳосилнинг офати эди.

Совет ҳокимияти йилларида ижтимоий ва иқтисодий соҳада юз берган катта ўзгаришлар билан бир қаторда, областнинг ирригация-мелиорация картаси ҳам ўзгарди. 1941 йилда Тошсоқа канали ишга туширилди, талай суғориш системалари бирлаштирилди, тақсимлагич ва бошқариш узеллари барпо этилди.

Ўтган етти йилликда сув хўжалиги қурилиши кўлами ва миқёси кенгайиб, Байрамсоқа ва Машинёрган каби объектлар ишга туширилди. Полвон — Ғазовот ва Шовот каналлари чуқурлаштирилди, кенгайтирилди, Тошсоқада иккинчи бош иншоот қурилди.

Кенг мелиорация туфайли тупроқнинг унумдорлиги ошди. Республикалараро Каттакўл, Дарёлиқ коллекторлари, унинг Ғазовот — Довдон, Шовот — Андреев, Довдон, Девонкўл каби тармоқлари ишга туширилгач, ер ости сувлари сатҳи кескин пасайди.

Мана шу тадбирлар Хоразм областининг пахтачиликда машъал бўлишига, 1955 йилдаги 177 минг тонна ўрнига 1965 йилда 352 минг тонна пахта етиштиришига ва ҳосилдорликни 35 центнерга кўтарилишига самарали таъсир кўрсатди.

Янги беш йиллик областда суғориладиган деҳқончилик равнақида янги истиқболлар очиб беради. Туямўйин гидроузели қанча тез қурилса, воҳанинг экономикаси барқ уриб ривожланишига шунча тез йўл очилади. Шу муносабат билан айтиб ўтиш керакки, **Туямўйин гидроузели лойиҳаси СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги техника Советида ҳамон қараб чиқилмаётир, ишлар сира юришмаётир. Ишчи чертёжлари учун пул ажратилган, лекин ундан фойдаланилмаяпти. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бу масалага жиддий эътибор бериши зарур.**

Гидроузел ишга тушган вақтга қадар сув етарли миқдорда бўлиши учун бир қатор тадбирлар амалга оширилади. Жанубий Хоразм каналининг биринчи навбати қурилиб, вақтинча Тошсоқа каналига қўшимча сув бериб туради.

Суғориладиган 50 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати ҳозир ҳам қониқарсиз. Гурлан, Ҳазорасп ва Янгиариқ районларидаги кўпгина хўжаликларда шўрхок ерлардан паст ҳосил олиняпти. Шу туфайли Каттакўл, Дарёлиқ, Довдон, Девонкўл ва бошқа коллекторлар реконструкция қилинади ва ер ости суви кескин пасайтирилади. Ерларни мелиорациялашга давлат ҳам, колхозлар ҳам катта маблағ сарфлайдилар. Бу маблағлар мўл ҳосил эвазига тез қопланади. Масалан, ўтган етти йилликда пахтачиликка 46,5 миллион сўм капитал маблағ сарфланди, шу давр ичида давлатга пландан ташқари сотилган пахтанинг ўзидан 120 миллион сўм даромад олинди.

Энди ҳал этилиши ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлган баъзи масалаларга тўхталиб ўтмоқчиман. Булардан бири — Амударё қирғоқларини муҳофаза қилиш масаласидир. Экин майдонларини сув босиши хавфига барҳам бериш пайти келди. Қирғоқ муҳофазаси хизматини ташкил этиш, бунинг учун ихтисослашган қурилиш-монтаж бошқармалари тузишни ҳаёт тақозо қилмоқда.

Колхозларда сув хўжалиги қурилишини ягона бош ирригация-мелиорация схемаси бўйича олиб бориш жуда муҳимдир. Республика ташкилотлари бу масала устида ўйлаб кўрсалар дуруст бўларди. Ёпиқ зовурлар қуриш практикасини амалда кенг қўллаш иқтисодий жиҳатдан фойдалидир. «Узгипроводхоз» институти лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб бериши сув хўжалиги объектлари қурилишини тезлаштиришда муҳим роль ўйнайди.

Область партия комитети суғориладиган ерлардан фойдаланишда қаттиқ тартиб ўрнатиш, суғориладиган ер инвентаризацияси, суғориш системаларини паспортлаштириш тадбирларини ўтказишни кўзда тутмоқда. Сув хўжалиги қурилишлари кундалик назорат остига олинди. Ер қазиш механизмларини ремонт қиладиган йирик база вужудга келтириш, мавжуд қурилиш техникумида гидротехник-мелиораторлар тайёрлайдиган бўлим очиш, областда мелиорация-тажриба станцияси ташкил қилиш мўлжалланмоқда.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленуми якунлари, қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасидаги вазифалар область партия комитети, район партия комитетлари пленумларида, партия йиғилишларида кенг муҳокама қилинди ва муҳим тадбирлар белгиланди.

Хоразмликлар республика меҳнаткашларига қарата қилган мурожаатларига яраша ишлаб, шу долзарб кунларда меҳнатда жасорат кўрсатаётирлар, ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар. Машъал область забардаст одим билан олға бораверади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ишлаб чиқаришни takомиллаштириш ва ривожлантиришда эришган муваффақиятлари ҳамда етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги учун **«Ташсельмаш» заводи Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 йил, 25 июль.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Л. И Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқлар Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри ўрток Фидель Кастро Русга ва Куба Республикасининг Президенти ўртоқ Освальдо Дортикос Торрадога телеграмма юбордилар. Улар бу телеграммада КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет Ҳукумати ва бутун совет халқи номидан Куба Компартияси Марказий Комитетини, Революцион ҳукуматни, қардош Куба халқини Куба тарихидаги шонли сана — миллий озодлик куни билан қизғин табриклайдилар. (ТАСС).

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

СУВГА ИНТИЗОР...

Қўнғиротдаги Свердлов номли совхозда Ф. Шамшетов, М. Жумамуродов, Е. Матрасулев, С. Авазниёзов бошлиқ ва бошқа ўнлаб бригадаларнинг ҳар бирида 15-25 гектарлаб ердаги ғўза ҳашаротдан зарарланган. Кўпчилик майдондаги ғўза сувдан қолган. И. Шержонов, А. Сафаров, Қ. Жаримбетов, Б. Жадигоров бошлиқ бригадаларнинг баъзи карталарида ғўзалар ўтдан кўринмайди.

Районнинг ҳамма хўжаликларида ҳам суғориш издан чиқиб кетган. Ҳалигача бир марта ҳам суғорилмаган ғўзалар бор. Айниқса А. Шарипов директорлик қилаётган «Қўнғирот» совхозида аҳвол ёмон. Бу ерда 1200 гектар ердаги ғўза мутлақо суғорилмай қовжираб ётибди.

Ғўза парваришининг бу аҳволга тушиб қолишига сабаб шуки, раҳбарлар ташкилий ишларни бўшаштириб юборганлар. Дала ишлари плани ва графигининг бажарилишини ҳеч ким текширмайди. Июль ойида нима иш қилиш кераклиги ҳақида тузилган графиклар ўз-ўзидан қолиб кетди. «Қўнғирот» совхозида график бўйича 600 сувчи далага чиқиши керак. Ҳозир эса 310 сувчи ишламоқда. Свердлов номли совхозда 500 сувчидан 300 сувчи, Киров номли совхозда 1 минг сувчидан 531 сувчи фақат бир сменада сув тутаётир.

Механизатор ва сувчиларнинг унумли ишлашлари учун тегишли шароитлар яратилмаган. Дала шийпонлари ишламаяпти. Иссиқ овқатлар ташкил қилинмаган. Болалар яслиси ва боғчалари номигагина бўлиб, аслида болалар қатнамайди.

Район партия комитети, район ижроия комитети ғўза парваришидаги жиддий камчиликларни тугатиш юзасидан амалий тадбирларни кўрмасалар, зиммага олинган мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилиши хавф остида қолади. Буни шу кунларда чуқур ўйлаш керак.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Улкан одимлар

1966 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР Марказий Статистика бошқармасининг ахбороти

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг янги беш йиллик планда қўйган вазифаларини амалга ошира бориб, ўтган ярим йил ичида халқ хўжалигини ривожлантириш, халқ турмуши фаровонлиги ва маданий савиясини юксалтиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришдилар.

1. САНОАТ

Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилиги бўйича ярим йиллик план ошириб бажарилди. Саноат маҳсулоти ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 8 процент ўсди.

Саноатнинг айрим тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш қуйидагича кўпайди:

Электр энергияси ва иссиқлик энергияси	— 10 процент
Ёқилғи саноати	— 7 »
Қора ва рангли металлургия	— 9 »
Химия саноати	— 12 »
Машинасозлик ва металл ишлаш	— 11 »
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати	— 3 »
Бинокорлик материаллари саноати	— 10 »
Енгил саноат	— 8 »
Озиқ-овқат саноати	— 4 »
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш	— 13 »

Ярим йиллик план СССР ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлигидан ташқари, барча **умумиттифоқ ва иттифоқ-республика саноат министрликлари томонидан бажарилди.**

Айрим министрликлар бўйича планнинг бажарилиши ва маҳсулотнинг ўсиши қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1966 йил I-ярми планининг бажарилиш проценти	1966 йилнинг I-ярмида 1965 йилнинг I-ярмига нисбатан процент ҳисобида
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	102	110
СССР Нефть чиқариш саноати министрлиги	101	109
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть-химия саноати министрлиги	103	111
Газ саноати министрлиги	104	114
СССР Кўмир саноати министрлиги	103	103
СССР Қора металлургия министрлиги	102	108
СССР Рангли металлургия министрлиги	103	110
СССР Химия саноати министрлиги	104	114
Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	102	108
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	102	111
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	102	108
Станоксозлик ва инструментал саноат министрлиги	103	109
Автомобиль саноати министрлиги	103	112
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	102	109
Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	102	114
Электротехника саноати министрлиги	102	109
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари воситалари министрлиги	103	115
СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги	99	103
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	103	109
СССР Енгил саноат министрлиги	103	108
СССР Балиқ хўжалиги министрлиги	101	99,7
СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	114	112
СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	104	100,9
СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги (медицина саноати)	103	105

Барча иттифоқдош республикалар ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича ва саноат маҳсулотининг энг муҳим турларининг кўпчилиги бўйича 1966 йил биринчи ярми планини бажардилар.

Тегишли иттифоқдош республикалар территориясидаги саноат маҳсулоти умумий ҳажмининг ўсиши қуйидагича бўлди.

	1966 йилнинг I-ярмида 1965 йилнинг I-ярмига нисбатан процент ҳисобида
РСФСР	107
Украина ССР	108
Белоруссия ССР	114
Ўзбекистон ССР	111
Қозоғистон ССР	109
Грузия ССР	115
Озарбайжон ССР	107
Литва ССР	112
Молдавия ССР	112
Латвия ССР	111
Қирғизистон ССР	116
Тожикистон ССР	114
Арманистон ССР	112
Туркманистон ССР	111
Эстония ССР	108

Саноатнинг бир қанча тармоқларида жами бир миллиондан ортиқ ишчи ва хизматчиси бўлган саноат корхоналари планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига кўчирилди. 1966 йилнинг биринчи ва иккинчи кварталларида янги системага кўчирилган корхоналар маҳсулотни реализация қилишнинг оширилган планини ортиғи билан бажардилар. Бу корхоналар бўйича реализация ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процентдан зиёд кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 8 процент ўсди.

(Охири иккинчи бетда).

УЛКАН ОДИМЛАР

(Боши биринчи бетда)

Саноат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1966 йилнинг I-ярмида ишлаб чиқарилди	1966 йилнинг I-ярмида 1965 йилнинг I-ярмидагига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси — миллиард киловатт-соат	266	108
Нефть — миллион тонна	128,5	109
Газ — миллиард кубометр	70,8	113
Кўмир — миллион тонна	293	102
шу жумладан коксланувчи кўмир	70,8	104
Чўян — миллион тонна	34,7	106
Пўлат — миллион тонна	47,6	106
Прокат — жами миллион тонна	37,8	108
шу жумладан тайёр прокат	32,6	107
Пўлат кувурлар:		
миллион метр	740	109
минг тонна	4.841	109
Темир руда — миллион тонна	78,7	105
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — миллион тонна	17,1	117
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (шартли бирликларда) — минг тонна	102	105
Олтингугурт кислотаси — минг тонна	4.600	109
Синтетик смола ва пластмассалар — минг тонна	454	115
Химиявий тола — минг тонна	223	113
Каустик сода — минг тонна	674	105
Кальцийлаштирилган сода — минг тонна	1.463	101
Автомобиль покришкалари — миллион дона	13,6	105
Турбиналар — миллион киловатт	6,9	96
Турбиналарнинг генераторлари — миллион киловатт	6,4	97
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	15,2	103
Металл қирқувчи станоклар — минг дона	94,2	103
Темирчилик-пресс машиналари — минг дона	18,9	107
Приборлар — миллион сўмлик	1.122	115
Металлургия ускуналари — минг тонна	126	102
Нефть аппаратлари — минг тонна	71,5	97
Химия ускуналари — миллион сўмлик	203	107
Тўқув станоклари — минг дона	12,0	99,5
Магистрал тепловозлари — секция	740	100,3
Магистрал электровозлар — дона	304	90
Автомобиллар — минг дона	324	107
Тракторлар — минг дона	187	108
Қишлоқ хўжалик машиналари — жами — миллион сўмлик	745	103
Трактор плуглари — минг дона	100	134
Трактор сеялкалари — минг дона	123	93
Трактор культиваторлари — минг дона	105	94
Трактор косилкалари — минг дона	65,0	109
Ғалла йиғиштирувчи комбайнлар — минг дона	45,4	108
Пахта териш машиналари — минг дона	3,9	99,4
Дон тозаловчи машиналар — минг дона	9,3	72
Экскаваторлар — минг дона	11,4	108
Ташиб олинган иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди) — миллион кубометр	135	97
Қоғоз — миллион тонна	1,7	112
Цемент — миллион тонна	39	113
Йиғма-темир бетон — миллион кубометр	31	113
Қурилиш ғишти (колхозлар тайёрлагани бу ҳисобга кирмайди) — миллиард дона	16,5	106
Шифер — миллиард шартли тахта	2,2	110
Томга ёпиладиган юмшоқ материал — миллион квадрат метр	566	109
Дераза ойнаси — миллион квадрат метр	98,3	105
Газлама — миллион квадрат метр:		
Ип газлама	2.808	103
Жун газлама	243	111
зиғир толасидан тўқилган газлама	295	108
шойи газлама	426	104
Тикувчилик буюмлари — миллиард сўмлик	4,8	108
Ички трикотаж — миллион дона	376	107
Устки трикотаж — миллион дона	108	122
Чарм пойафзал — миллион жуфт	259	107
Гўшт* — миллион тонна	2,3	124
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	819	109
Овланган балиқ ва денгиздан олинган маҳсулотлар — миллион тонна	3,2	102
Мол ёғи — пишлоқ ва бошқа сут маҳсулотлари (сутга айлантириб ҳисоблаганда)* — миллион тонна	19	105
Ўсимлик ёғи* — миллион тонна	1,4	94
Консервалар — миллиард банка	2,1	100,4
Совун — минг тонна	844	86
Синтетик ювиш воситалари — минг тонна	85,4	122
Ҳамма турдаги соатлар — миллион дона	15,9	107
Радиоприёмниклар ва радиолалар — миллион дона	2,6	104
Телевизорлар — миллион дона	2,1	128
Холодильниклар — минг дона	1.029	140
Кир ювиш машиналари — минг дона	1.880	115
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона —	372	103
Велосипед ва мотовелосипедлар — миллион дона	2.0	105
Мебель — миллион сўмлик	971	110

Юқорида номлари айтилган саноат буюмларининг ғоят кўпчилиги бўйича ярим йиллик план тўла ва ошириб бажарилди.

Ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан электр энергияси 20 миллиард киловатт соат, нефть 11 миллион тонна, газ 8,2 миллиард кубометр, кўмир 6 миллион тонна, чўян 2 миллион тонна, пўлат 2,7 миллион тонна, тайёр прокат 2,2 миллион тонна, минерал ўғитлар 2,5 миллион тонна, автомобиль покришкалари 707 минг дона, қишлоқ хўжалик машиналари 21 миллион сўмлик, химиявий ускуналар 13 миллион сўмлик, цемент 4,4 миллион тонна кўпроқ ишлаб чиқарилди. Рангли металлар, синтетик каучук ва аммиак, нефтни қайта ишлаш ва нефть — химия маҳсулотлари ва маҳсулотнинг бошқа кўп турларини ишлаб чиқариш ҳам ортди.

Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш кўпайди: Ҳамма турлардаги газламалар ишлаб чиқариш 156 миллион квадрат метр, ички ва устки трикотаж 43 миллион дона, тикувчилик буюмлари 367 миллион сўмлик, чарм пойафзал 17 миллион жуфт, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари 504 минг тонна, колбаса маҳсулотлари 70 минг тонна, радиоприёмник ва радиолалар 101 минг дона, телевизорлар 473 минг дона, холодильниклар 296 минг дона, мебеллар 87 миллион сўмлик кўпроқ ишлаб чиқарилди.

Маҳсулотнинг айрим турларини ишлаб чиқариш ярим йиллик плани бажарилмади. Масалан, Нефтни қайта ишлаш ва нефть — химия саноати министрлиги мотор ёқилғиси ва ёқилғи мазути ишлаб чиқариш планини, Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги пар турбиналари, кўприк шаклидаги электр кранлар ишлаб чиқариш планини, Электротехника саноати министрлиги кран, электродвигателлари, узоқ алоқа кабели ишлаб чиқариш планини, Радио саноати министрлиги радиоприёмниклар ва радиолалар, кир ювиш машиналари ишлаб чиқариш планини, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги минерал ўғит ва оҳак сочувчи машиналар, картошка йиғиштириб оладиган машиналарни ишлаб чиқариш планини, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги қурилиш ғишти ишлаб чиқариш планини, Урмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги ёғоч ташиш, тахта тайёрлаш планини бажармади.

Саноатда техника — иқтисодий кўрсаткичлар ва ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш бирмунча яхшиланди. Масалан, домна печларининг ҳажмидан фойдаланиш 3,4 процент яхшиланди, мартен печларининг тагидаги майдонининг ҳар квадрат метридан пўлат олиш 2,5 процент кўпайди. Берилган электр энергиясининг бир киловатт-соати ҳисобига шартли ёқилғи сарфлаш салмоғи икки процентдан зиёд камайди. Цемент саноатида ускуналардан фойдаланиш яхшиланди. Ишга солиш мақсадида пармалашда нефть қудуқларини қазиш тезлиги ортган бўлса ҳам, қудуқларни пармалаш ва синаб кўришда бекор туришлар ҳали ҳам кўп.

Кейинги йилларда қора металлургияда, бинокорлик материаллари саноати, химия саноати, целлюлоза — қоғоз саноати, кўмир саноатида ва саноатнинг бошқа баъзи тармоқларида ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришда ҳали ҳам қолоқликка йўл қўйилмоқда.

Саноатда меҳнат унумдорлиги 4,7 процент ўсди; ярим йиллик план ошириб бажарилди.

Умуман мамлакатда саноат **маҳсулотининг таннархини камайтириш** плани ҳам бажарилди. Аммо ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати, озиқ-овқат саноати, кўмир саноати, қора металлургия ва бошқа баъзи саноат министрликлари планни тўла бажармадилар ва маблағларнинг ортиқча сарф қилинишига йўл қўйдилар.

Министрликлар ва бошқармаларнинг илмий тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва саноат корхоналари замонавий техника даражасида бўлган маҳсулотнинг кўпгина янги турларини ишлаб чиқдилар ва ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Саноат корхоналари илмий тадқиқот ташкилотлари билан биргаликда замонавий технология процессларини тобора жорий қилиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасидаги ишларни олиб бордилар. **Қарийб 1 миллион 500 минг ихтиро ва рационализаторлик таклифлари халқ хўжалигига жорий қилинди.**

Шу билан бирга бир қанча министрликларга қарашли корхоналар фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш юзасидан белгиланган топшириқларни тўла ҳажмда бажармадилар, баъзи буюмларнинг сифати эса белгиланган стандартларга мувофиқ эмас.

* * *

Ижтимоий маҳсулот ҳажмининг ўсиши ва ишлаб чиқариш ҳамда муомила харажатлари камайтирилиши муносабати билан умуман, бутун халқ хўжалигида олинган фойда 7 процент, саноатда эса 8 процент кўпайди. Аммо баъзи министрликлар фойда олиш планини бажармадилар.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Мамлакат колхозлари ва совхозлари кўкламги дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказдилар; **колхозлар ва совхозлар учун белгиланган лалми экиш плани ошириб бажарилди.**

Лалми буғдой, тариқ, гречиха, дуккакли дон экинлари, дон олиш учун мўлжалланган маккажўхори, шоли, чигит, кунгабоқар ва бир йиллик ўтлар экиш плани ошириб бажарилди.

Суғориладиган ерларнинг 7,5 миллион гектарига, яъни ўтган йилгидан 286 минг гектар кўп ерга қишлоқ хўжалик экинлари экилди. Мамлакатнинг кўпгина районларида колхозлар ва совхозлар дон, сабзавот экинларининг ҳосилларини ўриб-йиғиб олишни, мевалар ҳосилини йиғиштириб олишни бошлаб юбордилар, ҳамма жойда пичан ўриш ишларини олиб бормоқдалар ва ем-хашак тайёрламоқдалар.

Чорва ва парранданинг маҳсулдорлиги ошди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сутнинг ўртача миқдори ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 3 процент кўпайди, ҳар бир товуқдан олинаётган тухум ҳам 3 процент кўпайди. Колхозлар ва совхозлар давлатга яхши семиртирилган чорва молларини сотмоқдалар.

Колхозлар ва совхозларда 1 июлда олинган маълумотларга қараганда, **чорва моллар сони** қуйидагича ўзгарган (миллион бош ҳисобида):

	1964 йил	1965 йил	1966 йил
Қора мол	66,1	68,2	70,4
шу жумладан сигирлар	22,5	23,0	23,7
чўчқалар	35,7	40,9	39,8
қўй ва эчкилар	126,1	129,9	129,3

Чорва маҳсулдорлиги ошганлиги асосида чорвачилик маҳсулотларини етиштириш анча кўпайди.

Чорвачилик маҳсулдорлиги ошганлиги **давлат харид планларини муддатидан олдин бажаришни** таъминлади. Хўжаликнинг ҳамма категорияларидан харид қилинган чорвачилик маҳсулотлари қуйидагича бўлди:

	йилнинг биринчи ярмида 1965 й.	йилнинг биринчи ярмида 1966 й.	1966 йилнинг биринчи ярми 1965 йилнинг биринчи ярмига нисбатан процент ҳисобида
Чорва ва парранда (тирик вазнда) — миллион тонна	3,7	4,5	120
Сут — миллион тонна	17,9	19,0	106
тухум — миллиард дона	7,1	7,9	110

Чорва молларни харид қилиш планини 90 процент бажарган Озарбойжон ССРдан бошқа барча иттифоқдош республикалар чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш ярим йиллик планини ошириб бажарди.

Шу билан бирга колхозлар ва совхозлар чорвачиликни янада ривожлантирмоқ учун мавжуд имкониятлардан ҳали етарли фойдаланмаётирлар. Бир қанча районларда чорва молларнинг урчиши камайиб кетди.

Ўтган ярим йил ичида қишлоқ хўжалиги 141 мингта ёки 15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда 294 мингта трактор, 52 мингта юк автомобили, 42 мингта ғалла комбайни ва картошкани кавлаб йиғиб берадиган икки мингта комбайн, 44 мингта қаторлар ўрадиган машина — жатка, 3,7 минг пахта териш машинаси олди. Қишлоқ хўжалигида тракторларга осиб ва тиркаб ишлатиладиган жуда кўп машиналар: плуглар, сеялкалар, культиваторлар, лушчилниклар, пичан ўрувчи машиналар, минерал ўғитларни ерга сочиб берадиган машиналар, гербицид-аммиак сепадиган машиналар, универсал погрузчиклар, сувни ёмғир қилиб ёғдириб суғорадиган машиналар етказиб берилди. Шунингдек, 14,4 миллион тонна ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 1,9 миллион тонна кўп минерал ўғит етказиб берилди.

*) Колхозларда етиштирилгани ва аҳоли рўзғорда етиштиргани бу ҳисобга кирмайди.

III. ТРАНСПОРТ

Транспортнинг ҳамма турларида юк обороти юкларни ташиш ҳажми кўпайди. Биринчи ярим йил плани қуйидагича бажарилди.

	1966 йилнинг 1-ярмидаги юк обороти ва юк ташиш	Биринчи ярим йиллик планнинг бажарилиш проценти,	1966 йилнинг 1-ярим йили 1965 йилнинг 1-ярмига нисбатан процент хисобида.
Юк обороти — миллиард тонна-километр			
Темир йўл транспорти	983	99,9	102
Умум фойдаланаётган дарё транспорти	51	100,7	106
Умум фойдаланаётган автомобиль транспорти	24	103	123
Нефть қувурлари орқали нефть юбориш	81	104	114
Юкларни ташиш — миллион тонна			
Темир йўл транспорти	1.217	100	102
Умум фойдаланаётган дарё транспорти	106	101	104
Умум фойдаланаётган автомобиль транспорти	1.589	103	146
Нефть қувурлари орқали юборилган нефть	120	102	109

Денгиз транспорти чет денгизларда юк ташиш планини, шунингдек каботаж қатновда юк обороти ва юк ташиш планларини ошириб бажарди. Ҳамма денгизларда кемаларнинг юк обороти ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 15 процент ва юк ташиш 9 процент кўпайди.

Ҳаво транспорти пассажир обороти планини ошириб бажарди. Пассажирлар обороти 17 процент, пассажирлар ташиш 10 процент кўпайди; ташиш масофаси узайгани ҳолда ташилган пассажирлар сони пландагидан бирмунча камроқ бўлди. Қишлоқ ва ўрмон хўжалигида авиация-химия ишларининг ҳажми 16 процент кўпайтирилди, шу ишлар плани 103 процент бажарилди.

Темир йўл транспортида **электровозлар ва тепловозларни** кўпайтириш яна давом эттирилди. **Электровозлар ва тепловозлар бажарган юк обороти** темир йўл транспорти бажарган жамики юк оборотининг 88 процентини ташкил қилди ва 7 процент кўпайди.

Темир йўллар нефть маҳсулотлари, рудалар, қора металлар, минерал ўғитлар ва ғалла маҳсулотлари ташиш ярим йиллик планини тўла ва ошириб бажардилар, тошкўмир ва ёғоч ташиш плани тўлиқ бажарилмай қолди.

Темир йўл транспортида меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи бажарилди. Айни вақтда юк ташишнинг таннархини камайтириш, юк вагони оборотининг ўртача вақтини қисқартириш, вагонлар, электровозлар ва тепловозларнинг ҳар кунги ўртача иш унумини ошириш топшириқлари тўлиқ бажарилмай қолди.

Саноат корхоналарининг анча қисми юк ортиш ва юк тушириш вақтида вагонларни ушлаб туриш учун белгиланган нормаларни бажармадилар, бу ҳам темир йўл транспортининг вагон ва локомотивларидан фойдаланишга салбий таъсир қилди.

Сув ва автомобиль транспортида кемалар ва автомобилларнинг бекор туриб қолиши ва бўш қатнаши ҳали ҳам кўп.

55 мингдан кўпроқ автомашинаси бўлган ва умум фойдаланаётган **автохўжаликлар ишни планлаштиришнинг янги тартибига ўтказилди;** шу автохўжаликларда автомобиллардан фойдаланиш яхшиланди, автомобилларнинг бекор туриб қолиши ва бўш қатнаши камайди, олинаётган фойда ва фойдадан бюджетга ажратилаётган маблағ кўпайди.

Транспортнинг ҳамма турларида 1965 йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 11 процент кўп **фойда** олинди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган ярим йил ичида қурилиш ишларининг анча катта программаси амалга оширилди. Давлат плани бўйича ажратилган маблағлар ҳисобидан янги ишга туширилган **асосий фондларнинг** умумий қиммати 9 миллиард сўмни ташкил қилди.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида корхоналар ва ишлаб чиқариш объектлари ишга туширилди. Электр станцияларида қарийб икки миллион киловатт қувватга эга турбиналар ишга туширилди, нефтни қайта ишлаб берадиган қувватлар кўпайтирилди, кўмир саноатида янги шахталар, қора металлургияда прокат станлари ва пўлат ишлаб чиқарадиган қувватлар ишга тушди. Химия саноатида минерал ўғитлар, пластмассалар ва синтетик смолалар, химиявий толалар, олтингугурт кислотаси ва бошқа химия маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган янги қувватлар ишга туширилди; бинокорлик материаллари саноатида — цемент, темир-бетон ва бошқа бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган қувватлар ишга туширилди. Тўқимачилик корхоналарининг қуввати кўпайтирилди, шунингдек ички трикотаж, пайпоқ ва пойафзал ишлаб чиқарадиган корхоналар кўпайди, озиқ-овқат саноатининг янги корхоналари ишга туширилди.

Шу билан бирга кўпгина министрликлар ва иттифоқдош республикалар ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш планини, шунингдек қурилиш-монтаж ишлари планини қурилиш ва лойиҳалаш ташкилотларининг ишидаги камчиликлар сабабли, шунингдек баъзи қурилишларни материаллар ва ускуналар билан таъминлашдаги камчиликлар сабабли анча кам бажардилар.

Давлат томонидан сарфланган капитал маблағлар қарийб 17 миллиард сўмни ташкил қилди ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан икки процент кўпайди.

Қурилиш ташкилотларида меҳнат унумдорлиги тўрт процент ошди, қурилиш-монтаж ишларининг таннархи 0,2 процент камайди, пудратчи ташкилотлар олаётган фойда беш процент кўпайди. Бироқ, шу кўрсаткичлар бўйича план топшириқлари тўлиқ бажарилмади.

V. ХАЛҚ ТУРМУШИ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИНГ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИНГ КЎТАРИЛИШИ

Ишчи ва хизматчилар сони йилнинг биринчи ярмида ўртача ҳисобда 78,5 миллион кишига етди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 3 миллион кишидан зиёдроқ ёки тўрт процент кўпайди.

Профессионал-техника таълими билим юртлари 300 мингдан кўпроқ малакали ёш ишчилар тайёрлаб берди. Бундан ташқари, ишлаб чиқаришнинг бевосита ўзида кўп миқдорда кадрлар тайёрланди ва кадрларнинг малакаси оширилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг **пул билан олаётган ўртача иш ҳақи** ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3 процент кўпроқ бўлди.

Колхозларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишдан олган даромади кўпайди, бу эса **колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақни** 20 процент чамаси оширишга имкон беради.

Аҳоли **ижтимоий истеъмол фондларидан** нафақалар, пенсиялар, ўқувчиларга стипендиялар, текин медицина ёрдами, санаторийлар ва дам олиш уйларига текин ва имтиёзли шартлар билан йўлланмалар олиб турди, болалар муассасаларида болаларни тарбиялаб турди, текин ўқитиш ҳамда малакани ошириш ва бошқа тўлов ва имтиёзлар орттирилди, шуларнинг ҳаммаси 22,4 миллиард сўмлик ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 8,4 процент кўп бўлди.

Аҳолининг **омонат кассаларига қўйган пуллари** кўпайди. Бу пуллар йил бошидан бери 2,2 миллиард сўм ёки қарийб 12 процент кўпайиб, 1966 йилнинг 1 июлида 20,9 миллиард сўмга етди.

Ярим йил ичида давлат ва кооператив савдосининг **чакана товар обороти ҳажми** 52,7 миллиард сўмни ташкил қилди ва таққосланувчи нархлар билан ҳисоблаганда 9,4 процент кўпайди. **Чакана товар оборотининг ярим йиллик плани 101 процент бажарилди.**

Давлат ва кооператив савдосида **айрим молларнинг сотилиши** қуйидаги равишда ўзгарди:

	Ярим йил ичида сотилган моллар 1965 йилнинг 1-ярмидагига нисбатан процент ҳисобида.
Нон маҳсулотлари	101
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	116
Балиқ, сельд ва бошқа балиқ маҳсулотлари	108
Ўсимлик мойи	102
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти	108
Пишлоқ	108
Тухум	108
Қанд-шакар	104
Кондитер моллар	106
Чой	102
Картошка	108
Сабзавот	102
Мева	140
Цитрус мевалар	105
Ип газлама	103
Жун газлама	104
Зиғирпоя толасидан тўқилган газлама	124
Шойи газламалар	116
Устки ва ички кийим	109
Трикотаж моллар	124
Пайпоқлар	121
Чарм пойафзал	113
Чинни-фаянс ва шиша идишлар	107
Совун	101
Ювиш учун ишлатиладиган синтетик моддалар	135
Мебель	108
Тикув машиналари	95
Холодильниклар	154
Кир ювиш машиналари	115
Пилесослар	108
Ҳар хил соатлар	113
Мотоцикл ва мотороллерлар	103
Велосипед ва мотовелосипедлар	104
Радиоприёмник ва радиолалар	95
Телевизорлар	127
Фотоаппаратлар	95
Енгил автомобиллар	141

Товар обороти анча кўпайганлигига қарамай, аҳолининг халқ истеъмол қиладиган баъзи молларга талаби ҳали ҳам тўла қондирилмаётир.

Колхоз бозорларида 1965 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нархлари пасайган эди. Бу нархларнинг камайиши 1966 йилнинг биринчи ярмида ҳам давом этди. Умуман, катта шаҳарларнинг колхоз бозорларида ярим йил ичида нархлар 3 процент тушди, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш эса 13 процент кўпайди.

Совет Иттифоқининг **ташқи савдо обороти** ярим йил ичида 6,8 миллиард сўмни ташкил этди ва 4,5 процент кўпайди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривожланиб борди.

Мамлакатда турли мактаб ва курсларда 72 миллионга яқин киши ўқимоқда, шу жумладан умумий таълим мактабларида 48 миллион киши ўқиди, шулардан 4,8 миллион киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида ўқиди.

Кундузги умумий таълим мактабларини 1966 йилнинг баҳорида 2 миллион 700 минг йигит ва қиз тамомлаб чиқди, бундан ташқари, 730 минг киши ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида ўрта маълумот олди.

Бу йил халқ хўжалигига олий маълумотли қарийб 440 минг ва ўрта махсус маълумотли 690 минг мутахассис юборилади.

Давлат маблағлари ва уй-жой-қурилиш кооперациясининг маблағлари ҳисобидан йилнинг биринчи ярмида умумий саҳни 20 миллион квадрат метрдан кўпроқ бўлган **500 мингга яқин янги шинам квартиралар** фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари, ишчилар, хизматчилар ва колхозчилар ўз маблағлари ҳисобидан ва давлат кредити ёрдами билан якка тартибда жуда кўп уйлар қурмоқдалар. Маданий-маиший қурилиш кенг миқёсда олиб борилмоқда. Кўпгина янги мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, касалхоналар ва бошқа маданий-маиший объектлар қуриб биткaзилди. Бироқ, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш плани йилнинг биринчи ярмида тўлиқ бажарилмади.

Аҳолига **маиший хизмат кўрсатиш** ишларининг ҳажми 19 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 30 процент кўпайди. Шундай бўлса ҳам маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарнинг шохобчалари айниқса қишлоқ жойларида ҳали ҳам етарли эмас. Хизмат кўрсатишнинг сифати ва маданияти аҳолининг талабларини ҳали ҳам қондирмаётир.

1966 йилнинг биринчи ярмида Тбилисидаги **метрополитен** ишга туширилди. Каунас, Саранск ва Тольятти шаҳарларида **троллейбуслар** қатнай бошлади.

Аҳолига **медицина ёрдами** кўрсатиш янада яхшиланиб борди. Касалхоналар, хотинлар ва болалар учун даволаш-профилактика муассасалари, санаторийлар, дам олиш уйлари, пансионатлар ва бошқа соғлиқни сақлаш муассасалари кенгайтирилди ва кўпайтирилди.

Совет Иттифоқининг аҳолиси 1966 йил 1 июлда 233 миллиондан кўпроқ кишини ташкил қилди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга оширамиз

ЧЎЛЛАР ЧЕКИНЯПТИ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми материалларида Ўрта Осиё республикалари, хусусан Ўзбекистон ССРда ирригация ва мелиорация ишлари ҳажмини кенгайтириш, ерларнинг сифатини яхшилаш билан пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишнинг ёрқин истиқболлари белгилаб берилган.

Областимиз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги ва катта ёрдами туфайли кейинги йилларда янги каналлар, сув омборлари ҳамда жуда кўп суғориш шохобчаларини вужудга келтирдилар. Буларнинг ҳаммаси коммунизм ишига хизмат қилмоқда. Яқиндагина қурилиб фойдаланишга топширилган КПСС XXIII съезди номидаги Аму — Бухоро машина канали кейинги замонавий йирик иншоотлардан бири бўлди. Канал кўҳна воҳадаги асрлардан буён қақраб ётган чўлларга оби-ҳаёт олиб келди. Аму — Бухоро машина каналининг шарофати билан 90.6 минг гектар майдонда суғориш ишлари яхшиланди. Янгидан 24 минг гектар қўриқ ерни ўзлаштириш учун шароит яратилди. Амударё сувининг Бухоро далаларига кириб келиши шу йилнинг ўзидаёқ ялпи пахта ҳосилини 317 минг тоннагача, беш йиллик охирида эса 350 минг тоннага етказиш имконини беради

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларидан руҳланган областимиз ирригаторлари ҳамда мелиораторлари 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган ишларни тез ва соз бажариш йўлида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Областдаги жами ирригация ва мелиорация шохобчалари учун бу йил 17 миллион 400 минг сўм давлат маблағи сарфланади. Биргина Шофиркон гидроузелига 1 миллион сўм сарфланиб, 16 минг куб метр ҳажмдаги темир бетон ва тупрок ишлари бажарилади.

Областдаги очиқ ва ёпиқ типдаги дренажлар, сув омборлари ва бошқа ирригация иншоотлари қурилишида меҳнат қилаётган ишчилар, инженер-техник ходимлар юксак марраларни эгалламоқдалар. Чунончи, «Амубухараканалстрой» бошқармасининг коллективи бу соҳада алоҳида ўрнак кўрсатаётир. Бошқарманинг Қоракўл районидаги Денгизкўл коллектори участкасида ишлаётган Ф. Жабборов бошлиқ экскаваторчилар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Журавлёв раҳбарлик қилаётган экскаваторчилар бригадалари катта ғалабага эриштилар. Улар қисқа вақтда 1966 йилга мўлжалланган тупроқ ишларини бажариб, шу кунларда 1967 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Шунингдек Т. Ярашев, М. Гринштейн, Қ. Қорёғдиев каби бульдозерчилар, Б. Патехин, М. Маликов сингари экскаваторчиларнинг жасоратини айтмайсизми? Бухоронинг барча ирригация шохобчаларида бундай илғор бригадалар ва коллективларни кўплаб учратиш мумкин.

Областимизда амалга оширилаётган ирригация ва мелиорация ишларининг муваффақиятли бажарилиши сув запасларини янада кўпайтиради. Инсон измига бўйсунмаган янги массивларда яшил экинзорлар, боғ-роғлар барпо этиш имконияти яратилади.

П. И. РИКОВ,
Суғориш системалари Бухоро область бошқармасининг бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган ирригатор.

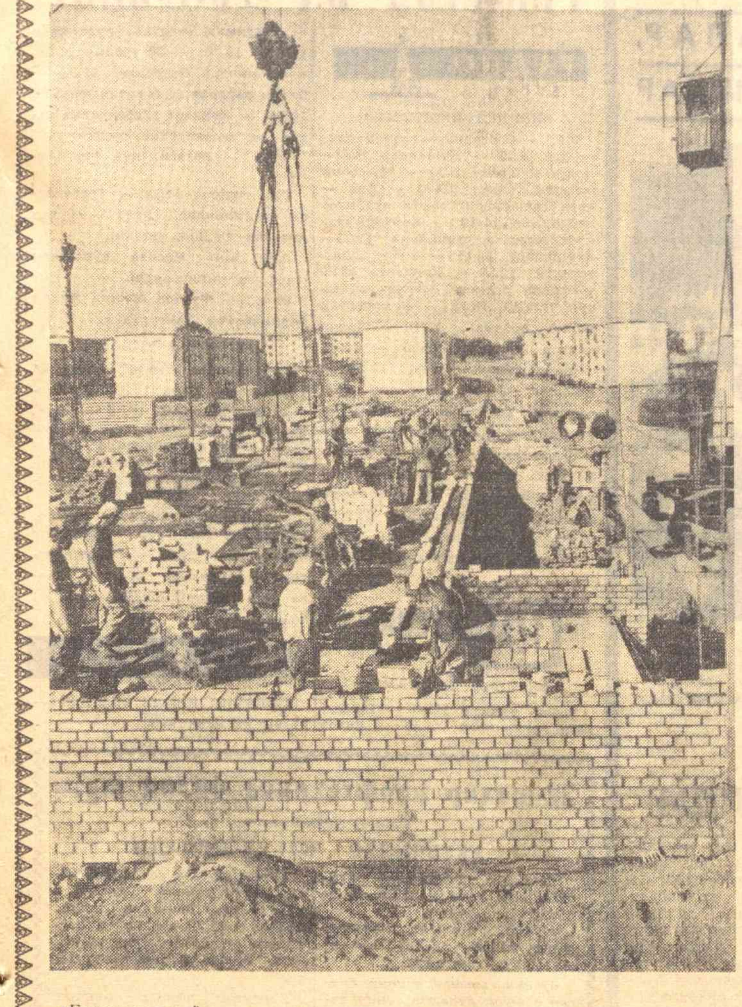

«Главмосстрой» трестининг азамат коллективи Тошкент аҳолиси учун янги уй-жой бинолари қуриб беришни тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшаётир. Улар шу кеча-кундузда Чилонзорда кўп қаватли бинолар қурмоқдалар. **Суратда:** янги уй-жой қурилиши олиб борилаётган жойнинг умумий кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ

Ғамхўрлик

Табиий офат тошкентликларга кўп ташвиш келтирди. Яроқсиз ҳолга келиб қолган бинолар бузиб ташланиб, ўрнига янгилари қуриляпти. Бир оз ремонт қилиниб, эпақага келтириш мумкин бўлган уй-жойлар эса шу кунларда тез ремонт қилинмоқда. Бу ишларни якка тартибда уй қурган гражданлар ўз кучлари билан бажаришлари қийин, албатта. Бунинг устига, ибтидоий усулда ремонт қилиш билан уйни мустаҳкамлаб бўлмайди. Шуни назарда тутиб, **Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш Бош бошқармаси ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси собиқ «Стройбитремонт» комбинати негизида Қурилиш-ремонт бошқармаси ташкил этдилар.**

Янги бошқарма асосан зилзила оқибатида шикастланган уй-жойларни гражданларнинг маблағи ҳисобига ремонт қилиб беради. Бошқарма ихтиёрида уй-жойларни ремонт қилиш ва тиклаш учун зарур бўлган ҳамма бинокорлик материаллари — ёғоч-тахта, ғишт, цемент, бетон ва автотранспорт воситалари бор. Бошқарма буюртмачиларнинг қурилиш материалларидан фойдаланиб ҳам ишлаши мумкин.

Уй-жойини ремонт қилдирмоқчи бўлганлар ремонт-қурилиш бошқармаси бошлиғи номига ариза ёзиб, унда уй адресларини ва бажариладиган ишларни бирма-бир санаб кўрсатишлари зарур. Ариза берилгандан уч кун ўтиши билан бошқарманинг маъмурияти ремонт ишлари учун қанча ҳақ тўланиши кўрсатилган сметани ариза берган кишига топширади. Буюртмачи сметага рози бўлса, уй-жойини ремонт қилдириш юзасидан бошқарма билан шартнома тузади. Буюртмачи шартномада кўрсатилган сумманинг ярмини тўлаганидан кейин қурилиш бошқармаси ремонтни бошлаб юборади.

Уй-жойларни ремонт қилдириш юзасидан аризаларни Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетларига ёки ремонт-қурилиш бошқармасига топшириш мумкин. Бошқарма Тошкент шаҳар, Хуршид кўчаси, 9-уйга жойлашган. Бошқармага В-3-12-15 ҳамда В-3-75-27 телефонлари орқали ҳам мурожаат этиш мумкин.

Уй-жой ремонтининг сметасини тузиш учун бошқарма ходимини чақиришга 1 сўм 27 тийин ҳақ тўланади. Янги бошқарма уй-жой ремонтини 20-25 кун ичида тугатиб, айни пайтда гражданлар вақтини тежайди.

М. АВАЗОВ,
«Узглавбит»нинг старший инженери.

ЗАРБДОР БРИГАДА

Бағдод районидаги «Пахтакор» колхозининг аъзолари хўжаликнинг ҳамма тармоқларини баравар ривожлантириш, чорвачиликни рентабелли тармоққа айлантириш, гўшт, сут ва бошқа хил чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун астойдил курашмоқдалар. Улар мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириш чорвачиликни ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнашини эътиборга олиб, ем-хашак тайёрлайдиган зарбдор бригада ташкил этдилар. Бригаданинг 40 аъзоси асосан ғайратли комсомол-ёшлардан иборат. Уларга колхоз комсомол ташкилотининг секретари Иброҳим Маматқулов бошчилик қиляпти.

Колхоз правлениеси бригадани транспорт воситалари ва бошқа зарур нарсалар билан таъминлади. Бригада аъзолари эса «Бу йил чорва моллар учун камида бир ярим-икки йилга етадиган ем-хашак тайёрлаймиз» деб ваъда беришди. Шу мақсадда улар Марказий Фарғонада бир ой давомида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишди ва 100 тоннадан зиёд озуқа тайёрлашди. Чорвачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиш иштиёқи билан тўлиб-тошган ёшлар бу билан қаноатланиб қолмадилар Улар ҳозир Қипчоқ ўрмончилик хўжалигида ўт ўришяпти ва жамғариладиган ем-хашакнинг миқдорини 1000 тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

Н. РАУФЖОНОВ.

НАВОИЙ ГРЭСИНИНГ НУРИ

БУХОРО. (ЎзТАГ). Навоий ГРЭСидан қишлоқларга электр линияси ўтказилмоқда. Беш йилликнинг биринчи йилида Бухоро воҳасининг суғориладиган зонасидаги барча колхоз ва совхозларни электрлаштириш тугалланади.

Ҳозирги вақтда қишлоқ жойларида икки минг километрдан кўпроқ масофага электр узатиш линиялари тортилди, 600 га яқин подстанция ишлаб турибди. Қарийб 30 мингга яқин колхоз хонадони Навоий ГРЭСининг токини олиб турибди.

Электр кўпгина ишлаб чиқариш жараёнларига кенг жорий қилинмоқда. Вобкент районида қудуқлардан далаларга сув чиқариб бераётган насос установкаларининг ҳаммаси электр энергияси билан ишламоқда. Бу йил қишлоқларни электрлаштириш учун сарфланадиган умумий харажатлар қарийб икки миллион сўмни ташкил этади. Бу эса етти йилликнинг сўнгги йилидагига нисбатан бир ярим баравар кўпдир.

ЎРНАК

Фарғона областининг Киров районида етакчи, ташаббускор кишилар ҳақида гап кетганда, аввало, «Москва» колхозининг коммунистлари тилга олинади. Колхоз раҳбарларининг одатлари яхши. Раис билан секретарь бамаслаҳат иш тутишади, чигални коммунистларнинг ўртасига ташлашади. Йиғинда кун тартибига қўйилган масалалар атрофлича муҳокама этилади, камчиликлар юз-хотирсиз очилади ва уни йўқотиш тадбирлари белгиланади. Коммунистлар нима деса, колхоз аъзолари қулоқ тутишади. Чунки коммунистлар бошлаган йўлдан боришса, кўзлаган мақсадларига эришишларига ишонишади.

Бу йилги об-ҳавонинг инжиқликлари «Москва» колхози деҳқонларининг ишини ҳам анча оғирлаштирди. Баҳор кечикиб, экиш бир оз орқага судралди. Бунинг устига авжи ғўзалар ердан бош кўтараётганда кетма-кет ёмғир ёғиб, тупроқни қотириб юборди. Бу эса ниҳолларни шаштидан қайтарди, айрим майдонларга қайта чигит ташлашга тўғри келди. Бир иш икки бўлди. Ана шундай оғир дамларда коммунистлар оёққа туришди, дастлабки қийинчиликни мардонавор енгишди.

Шу кунларда «Москва» колхозининг бир сўзли пахтакорлари «Ҳар қандай оғир шароитда ҳам мўлжалдаги ҳосилни етиштирамиз, бу йил 1200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтарамиз» деган шиор билан ишлашяпти.

Бу соҳада колхозда бевосита пахтачилик билан шуғулланаётган 85 коммунист ибратли ишлар олиб боришяпти.

Ғўза қатор ораларини сифатли юмшатишда, ҳосилга ҳосил қўшишда, айниқса Абдуназар Каримов, Обидахон Қаюмова, Набижон Жўраев, Ўлмас Охунов сингари коммунистлар бошчилик қилаётган 40 центнерчи бригадалар олдинда бормоқда.

Ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан механизатор билан сувчига боғлиқ. Буни сезган Рўзимат Қурбонов, Абдуқаюм Узоқов, Исмат Абдуллаев, Қўчқор Отабоев каби ўндан ортиқ коммунист механизаторлар ўзларининг чопиқ тракторлари билан 10-12 гектардан ерни культивация қилиб, озиқлантириб, меҳнат намуналарини кўрсатмоқда. Йўлчибой Исоев, Узоқали Каримов, Мамажон Воҳидов, Ашурмат Фаҳмонов каби коммунист сувчилар эса ғўзаларни кунда ва тунда қондириб суғоришяпти.

Колхозда пахтакорларнинг унумли ишлашлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Мавжуд 20 та дала шийпони колхозчиларнинг ҳақиқий маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилган. У ерда газета, журнал, шахмат-шашка дейсизми, турли адабиётлар дейсизми, радио дейсизми — ҳаммаси муҳайё. Мазали таомлар марказий ошхонадан термосларда хўрандаларга вақтида етказиб турилади. Яслилар хизматидан болали аёллар мамнун. Ҳафтада бепул кино кўрсатиб турилади. Ҳар 15 кунда иш ҳақлари бериб борилади.

Бригадаларда чиқадиган «Жанговар варақа»ларда ва колхоз правлениеси ва партия комитетининг органи — «Пахтакор» деворий газетасида илғорлар тажрибаси ёйилади, нуқсонлар фош этилади. Узоқали Шарипов, Иномжон Мўминов, Юсуфжон Мирзаев, Эргашали Ҳасанов сингари ишчан агитаторлар дам олиш пайтларида турли темаларда суҳбат, лекциялар ўтказиб турадилар, савол-жавоблар уюштирадилар.

— Колхозимизнинг аҳдига вафодор аъзолари, — дейди колхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Эгамназар Мадаминов, — беш йилликнинг биринчи йилида дастлабки ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Давлатга 30 тонна пилла сотилиб, йиллик план 140 процентга етди. Шунингдек, гўшт, жун тайёрлаш йиллик планлари ҳам ортиғи билан адо этилди. Сут топшириш йиллик плани ҳам икки ой ичида бажарилади. Пахта етиштириш юзасидан олган мажбуриятимизни ҳам албатта бажарамиз. Бунинг учун зарбдор ой ҳисобланган июль, августда ғўзаларни янада яхшироқ парвариш қиламиз.

Шубҳасиз, колхоз пахтакорлари коммунистлар етакчилигида мўлжалланган манзилларига етадилар.

О. ЎСАРОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА «ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

САБЗАВОТ БОР-У...

- **Оржоникидзеликлар рекламаси ва сабзавот муаммоси**
- **Калинин районининг раҳбарлари ҳамон ваъда беришмоқда**
- ***«Тошкент» ва «Назарбек» совхозларида қовун-тарвуз «пишмаган» эмиш...***

Олой колхоз бозорида қулоч-қулоч ҳарфлар билан «Оржоникидзе районининг сабзавот ярмаркаси» деб ёзиб қўйилган. Ярмаркага кишилар тўда-тўда бўлиб келмоқдалар. Лекин, афсуски, улар қўллари қуруқ, карзинкалари бўш ҳолда қайтиб кетмоқдалар. Гап шундаки, шаҳар яқинидаги йирик сабзавотчилик райони ҳозир харидорларга чиройли рекламалардан бошқа ҳеч нарсани таклиф қилолмаётир.

Куйбишев район озиқ-овқат савдоси бўлимининг сотувчилари маҳсулот йўқлигидан зерикмоқдалар. Колхозлар беш-олти кун ўз маҳсулотларини бозорга олиб келиб турдилар. Сўнгги пайтларда эса ҳеч нарса келтирилмаётир. Савдо касод. Харидорлардан бири пичинг билан бундай деди. «Афтидан Оржоникидзе райони раҳбарларининг ғайрати фақат рекламага етибди, холос!..»

Мана, Киров номли колхоздан картошка олиб келишди. Юкни туширишади. Йирик ва майда картошкалар аралашган, тупроқ, хазонга қорилган. Баҳоси ҳар ҳолда чакана сотувчиларникига қараганда арзон. Маҳсулот яхши! Лекин палапартиш олиб келинган. Афтидан, Киров номли колхоз раҳбарлари ўзларини ҳам, харидорларни ҳам ҳурмат қилишмайдиганга ўхшайдилар.

Оржоникидзе районида бу йилнинг «нобоб» ва «кўнгилсизлиги» ҳақида дув-дув гап юрибди: «Бодринг, помидори яхши ҳосил бермади. Тарвуз ва қовун эса кечикиб кетди». Лекин бор ҳосилга муносабат қандай? Ярмаркага Жданов номли колхоздан помидор олиб келишибди. Яшикларни очсангиз пишиб эзилгани ҳам, ҳали қизармагани ҳам аралаш-қуралаш бўлиб ётибди.

— Буларни харидорларга кўрсатишдан уяламан, — дейди колхоз шофери.

Колхоз, район раҳбарларининг бу аҳвол негадир виждонларини қийнамаётир? Ёки уларга умумий кўрсаткич, процент бўлса бўлдимикан? Лекин бу йил бошқача тартиб ўрнатиш керак. Планнинг кетидан қувиб, маҳсулотни чиқитга чиқаришга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ! Буни статистика органлари назарда тутишлари керак.

Янгийўл колхозлари ҳам Фрунзе районидаги бозорда катта безакли транспарантлар осиб қўйибдилар. Бироқ бу ерга сифатсиз маҳсулот олиб келмоқдалар. «Ленинизм» колхози ўз дўконига бир тоннага яқин помидор келтирди. Дўкон сотувчиси Норхўжа Абдухолиқов помидорларни яшикдан тўғри бочкаларга ағдарди. Чунки маҳсулот то дўконга етиб келгунча сасиб, суви чиқиб кетган.

Бодринг масаласи ҳам жумбоқ бўлиб қолди. «Шира тушди, бодрингни қурт еб кетди» дейишяпти Оржоникидзе районидагилар. Ажабо, колхоз ва совхозлардагиларни «қўнғиз еб» кетибди-ю, шахсий томорқадагилар шиғил ҳосил берибди. Йўқ, бу баҳона, холос. Ўз ишига, бурчга бефарқ қарашнинг оқибати бу. Бодринг у қадар инжиқ экин эмас. У қирқ кунда пишади. Колхоз ва совхозлар шира тушган бодрингни даволаш ёки уни қайта экиш ҳақида наҳотки ўйлашмаган бўлишса! Мана «Қизил Ўзбекистон» колхозидамиз. У ерда ҳам иш чатоқ. Колхоз шаҳар аҳолиси учун сабзавот етиштириш юзасидан олган мажбуриятини бажармаётир. Колхоз раҳбарлари Тошкентни қайта қураётган москвалик бинокорларни сабзавот ва мева билан тўла таъминлашга ваъда берган эдилар. Афсуски, бу ваъда оғизда қолмоқда. Биз «Ташзаготплодоовощ»нинг тайёрлов пунктида бўлдик. Бу ерда машҳур ўша колхоздан маҳсулотлар олиб келинади. Сабзавот ва мева кам олиб келинмоқда.

Деҳқонлар бир неча ҳафтадан буён бозорларда қовун ва тарвуз сотмоқдалар. Давлат ва колхоз савдо тармоқларига эса шу кунга қадар на тарвуз на қовун келтирилган! «Бўлади» — деб ваъда беришмоқда Оржоникидзе районидаги ўртоқлар. Яна ўзларини юпатиб бундай дейишади: «Қовун-тарвуз бу йил сал кечикди-да». Улар айбни об-ҳавонинг ноқулай келганлигига тақамоқдалар. Йўқ, айб об-ҳавода эмас.

Октябрь бозорида Калинин районининг сабзавот ярмаркаси жойлашган. Бу ерда ҳам худди Олой бозоридаги аҳволни кўрасиз. Район раҳбарлари сабзавот олиб келиш графигини тузганлар. Ҳозирча график бор-у, лекин маҳсулот йўқ. Эҳтимол, шу аҳволда ёз ўтиб кетар?

«Тошкент» совхози районидаги йирик сабзавот хўжалигидир. Бу ерда ҳамма нарса мавжуд: ишчи кучи ҳам, техника, сув, ўғит... Июлдан саноқли кунлар қолмоқда. Совхоз эса шу кунга қадар харидорларга атиги 9 тонна помидор, 14 тонна бодринг берди. Бирон килограмм қовун ва тарвуз совхоздан келтирилгани йўқ. Совхоз директори Жалил Ҳайдаров бафуржа бундай деди: «Қовун-тарвузимиз етилиб қолар». Айни пайтда эса Тошкентдаги бозорларда мазкур совхознинг юзлаб ишчилари помидор, сабзавот, картошка, мева сотиб турибдилар. Хўш, нега бундай? Гап шундаки, совхозда мустаҳкам меҳнат интизоми, яхши тартиб ўрнатилмаган. Совхоз раҳбарлари ҳосил ҳақида, ўзларига топширилган ишнинг масъулияти тўғрисида қайғурмаяптилар. Низом Содиқов бригадасида помидор қизариб ётибди. Лекин уни ўз вақтида териб олишмаётир. Убайдулла Камолов бошқараётган учинчи бўлимда бодринг юлдуздай сочилиб ётибди. Териб олинмаганлигидан кўп бодринглар сарғайиб кетган. Биз бўлим бошқарувчисидан сўрадик.

— Кеча, бугун қанча бодринг терилди, уларнинг қанчаси бозорга жўнатилди?

— Билмайман, — деди бошқарувчи.

Калинин районидаги кўпгина хўжаликларда аҳвол ана шундай. Бу ерларда бир сўз билан айтганда хўжасизлик авж олмоқда. Ишчи-хизматчиларнинг боғларида эса жуда яхши ҳосил етиштирилган. Колхоз ва совхоз ерлари эса қаровсизликдан кам ҳосилли бўлиб қолган. Район раҳбарлари ана шу масалалар устида жиддий ўйлаб кўрмоқлари лозим Албатта, бу келажакнинг иши. Бугун эса далаларда етиштирилган ҳосилни исроф қилмай йиғиб олиш, унга бефарқ қаровчиларга бешафқат курашиш керак. Маҳсулотларни далада ҳам, йўлда ҳам яхши сақлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш лозим. «Назарбек» совхози, генерал Раҳимов номли колхоздан помидорларни бозорга айни кун қизиган вақтда олиб чиқиб, кечқурун етказиб келмоқдалар.

Ҳозир қовун-тарвуз мавсуми бошланди. Ушбу фактлар ҳақида ўйлаб кўриш керак. Бир кунда бозорга тоғ-тоғ қовун-тарвуз келтирилмоқда. Ҳар бир киши баъзан ўн тоннагача юк олиб келмоқда. Ўша сотувчидан «бу кимнинг «маҳсулоти» деб сўраймиз. У эса «меники» дейди ҳамда ўзининг шахсий участкасида қовун ва тарвуз экилганлиги ҳақида колхоз берган справкани кўрсатади. Бозорга шунча маҳсулот олиб келиш учун қанча ерга эга бўлиш керак? Бу ҳол колхоз маҳсулотларини бозорга олиб келиб уч баравар қимматига сотиб ўзига катта даромад жамлаётган кишилар бор, дейишга асос беради. Бу йил бутун чоралар билан мана шундай кишиларнинг иш кўришига чек қўйиш керак.

Бор сабзавот ва мевани сотишни ҳам билиш керак. Харидорлар сабзавот билан мевага кўпинча, эрталаб вақтли боришади. Бу вақтда магазин ва дўконлар берк бўлади. Шахсий кишилар эса бозорни мевага тўлдириб юборишади. Бундан ташқари бозордаги меваларни кўрсангиз ҳам йирик бўлади, ҳам кўримли. Магазин ва дўконларда эса бундайини тополмайсиз. Бундан кўринадики, сабзавот сотувчи ташкилотларнинг раҳбарлари харидорларга ҳурматини йўқотиб қўймоқдалар.

Биз сабзавот, полиз ва картошка экинлари илмий текшириш институтида ҳам бўлдик. Бу ерга келишдан мақсад хўжаликка раҳбарлик қилишнинг яхши тажрибалари ҳақида, юқори ҳосил олиш, эртаги маҳсулот етказиш тўғрисида маълумотлар олиш эди. Ахир мазкур институт колхоз ва совхозлар учун намуна кўрсатиши керак. Лекин институт ишлари билан танишиш кўнгилни ранжитди. Институтга қарашли майдонлар «ўртача» колхоз ерларидан фарқ қилмайди. Юқори ҳосилдан ном-нишона йўқ. Бу ерда ҳам хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилинмаётир. Илмий секретарь П. Ф. Черников институтда тарвуз ва қовунларнинг жуда кўп навлари борлиги ҳақида завқ-шавқ билан гапиради. Лекин ундан шаҳарга қанча қовун-тарвуз юбордингиз, деб сўрасангиз мўм тишлагандай жавоб бермайди. Бунинг ҳам сабаби бор. Институт шаҳарликларга 600 тонна маҳсулот юбориши керак эди. Лекин шу кунга қадар бирон килограмм ҳам жўнатилган эмас.

Сабзавот етиштиришда ҳамма иш жойидами? Йўқ. Бу соҳада ҳам иш ҳуржин. 200 тонна помидордан атиги 8,5 тонна, 90 тонна пиёздан — 4 тонна, 30 тонна бодрингдан — 200 килограмм сотишга чиқарилган, холос. Шаҳарликлар укроп, петрушка ва бошқа кўкатларнинг қимматлиги ҳақида шикоят қилмоқдалар. Начора, институт ана шундай маҳсулотларни етиштираётгани йўқ. Йирик илмий-текшириш институти ўз атрофидаги хўжаликларга намуна бўла олмаётир. Лекин институт давлатнинг юз минглаб сўм пулини сарфламоқда.

Шаҳар меҳнаткашларига сабзавот етказиб берувчи «Ташсадвинсовхозтрест» ҳам ўз вазифасини уддалайолмаётир. Трест бошлиғи Ғ. Олимжонов белгиланган планларни, графикни бажарилишига ваъда беришдан нарига ўтмаётир. Меҳнаткашларни мўл, сифатли мева ва сабзавот билан таъминлаши лозим бўлган ўртоқ А. Хўжаев бошлиқ республика озиқ-овқат саноати министрлиги ҳам бу соҳада оқсамоқда.

Яқинда Тошкент область партия комитетининг бюросида сабзавоткор Оржоникидзе ва Калинин районлари раҳбарларининг ҳисоботи тингланди. Ишни эплаёлмаганлар қаттиқ танқид қилинди. Ўшанда район раҳбарлари аҳволни яхшилаш ҳақида ваъда бердилар. Биз Тошкент бозорларини, колхоз ва совхозларни кезиб, Тошкент область партия комитети қарорининг қандай бажарилаётганлигини назардан ўтказдик. Рўй-рост айтиш керакки, қарор яхши бажарилмаётир. Бозорларда ялтироқ рекламалар кўпаймоқда, колхоз ва совхозлар янги мажбуриятлар олмоқдалар, маҳсулот келтиришнинг янги графиклари, шартномалар тузилмоқда. Лекин гўзал Тошкентни барпо этаётганларни, шаҳарликларни сабзавот, картошка, мева, қовун-тарвуз билан таъминлаш иши яхшиланмаётир. Ўтган йилдагига қараганда бозорларда сабзавот кам ва нархи қиммат. Бунинг сабаби шуки, қабул қилинган қарорлар, колхоз ва совхозларда меҳнат интизомини яхшилашга қаратилган ташкилотчилик ишлари раҳбарларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажариш туйғусини ошириш жиддий партиявий ва кундалик назоратга олинмаган.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» газеталарининг рейд бригадаси: Т. ЙУЛДОШЕВ — Тошкент хўжалик буюмлари заводининг электромонтёри, Ю. ЗИЕЕВ — ТошДУ студенти, Х. ПТИЦИНА — уй бекаси ва махсус мухбирлар Р. РАҲМОНОВ, Н. АЛЕЕВ.

□ □

«Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока»:

Оржоникидзе, Калинин, Янгийўл район партия комитетларининг секретарлари — Н. Қирғизбоев, М. Камолов, А. Алимов, сабзавот ва мева сотувчи муассаса раҳбарларидан жавоб кутади.

ОЙБЕКНИНГ ТЎЛА АСАРЛАР ТЎПЛАМИ НАШР ЭТИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг матбуот давлат комитети Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ойбек (Мусо Тошмуҳаммедович Тошмуҳамедов)нинг тўла асарлар тўпламини нашр этишга қарор қилди.

Нашр этиш ишида Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси ва республика фанлар академияси президиуми қатнашади. Китоблар илмий ва полиграфик жиҳатдан юксак даражада чиқарилади.

Ойбек асарлар тўпламига обуна эълон қилинди. (ЎзТАГ).

КЎНГИЛ КЕНГ БЎЛСА...

Зилзиладан зарар кўрган бир киши ҳам бошпанасиз қолмасин, дейилади Октябрь райони аҳолисининг тошкентликларга қарата ёзган мактубида. Мен Чилонзор массивининг 2- кварталидаги 39- уйда яшайман. 2 хонали квартирам бор. Қизчам иккаламиз турамиз. Уйимиз торроқ бўлса ҳам, кўнглимиз кенг. Ўз ётоқхоналарини бошпанасиз қолган кишиларга бўшатиб берган Тошкент Политехника институти қурилиш факультетининг 4- курс студентлари Светлана Умашева билан Альвина Ишенколарга квартирамдан жой бердим. Бошқа қўшниларим ҳам худди шундай қилишди.

Биз бўлажак инженерлар билан бир оила аъзоларидек иноқ ва аҳил яшаяпмиз.

Зилзила туфайли юз берган қийинчилик албатта вақтинча эканини ҳаммамиз яхши биламиз. Ҳадемай янги уйлар қурилиб, ҳамма жой-жойини топиб кетади. Ўйлайманки, бошқа ўнлаб, юзлаб хонадонлар ҳам вақтинча бошпанасиз қолганларнинг оғирини енгил қиладилар.

Э. МАМАЖОНОВА.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, БУХОРОГА

БУХОРО. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Шу кунларда Тошкент тўғрисида бутун мамлакат ғамхўрлик қилаётир. Яқинда Тошкентдан 400 бола кўҳна Бухорога келишди.

— Мен, — дейди Чилонзор районидаги 183-мактаб ўқувчиси Пўлат Исҳоқжонов, — «аъло» баҳолар билан 8- синфга ўтган эдим. Энди бир группа ҳамшаҳар дўстларим қатори ўқишимни Бухорода давом эттираман. Зилзила туфайли бошпанасиз қолган юзлаб тошкентликларнинг болалари куёшли республикамизнинг бошқа шаҳарларида икки йил давомида давлат ҳисобидан ўқиб, тарбия олади. Тошкентдаги 163, 165, 183-мактабларнинг ўнлаб ўқувчилари Бухородаги 1, 8, 10- мактаб-интернатларда ўқишларини давом эттирадилар.

ДЕПУТАТЛАР ТАШАББУСИ БИЛАН

Тошкент шаҳар Фрунзе район Советининг социал таъминот бўйича депутатлар доимий комиссиясининг аъзолари шу кунларда зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Депутатлар район ижроия комитетининг ходимлари билан биргаликда капитал ва жорий ремонт қилиниши лозим бўлган уйларнинг рўйхатини тузиб чиқдилар. Шунда белгиланган программани қисқа муддатда бажара оладиган ишчилар тўғрисидаги масала кўндаланг бўлиб қолди.

— Пенсионерлар ҳам бир-бирларига ёрдам қилишса, чакки бўлмас эди, деб ўйлаймиз! — дейишди район ижроия комитетида активистлар.

Доимий комиссиянинг ташаббуси билан меҳнат ветеранлари район ижроия комитетига таклиф қилинди. Улар бу таклифни маъқуллаб, кўплари бинокорлар билан бир сафда туриб ишлай олажакларини, уйларни ремонт қилишни жадаллаштиришга ёрдам беражакларини айтдилар.

Кўнгиллилардан махсус бригада тузилиб, пенсионер печкачи С. Т. Кутепов бригадага бошчилик қилди. Бригада составига малакали ғишт терувчилар, дурадгорлар кирди. Район ижроия комитети бригада ихтиёрига зарур материаллар, транспорт ажратиб берди. Ветеранлар бир неча кун ичида пенсионерларнинг уч квартирасини ремонтдан чиқардилар. Квартира эгалари кўрсатган меҳрибонликлари ва фидокорона меҳнатлари учун ўз ўртоқларига қизғин ташаккур билдирдилар.

Ҳозир депутатлар доимий комиссиясининг ёрдами билан бинокор пенсионерларнинг иккинчи бригадаси ташкил қилинди. Бу бригадага сувоқчи Д. М. Симатов бошчилик қилмоқда.

(ЎзТАГ).

«Шарқ юлдузи» колхози Бухоро области Қоракўл районидаги илғор хўжаликлар қаторида бормоқда. Айниқса Жуманазар Жумаев бошлиқ бригадада иш унумли. Ғўзалар мўл ҳосил тугмоқда. Суратда: бригадир Ж. Жумаев ва сувчи Ш. Норов ўртоқларни кўриб турибсиз. А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Халқаро ОБЗОР

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЖАҲОН БИР ҲАФТАДА

ЕНГИЛМАС МАРДЛИК

Вьетнам Демократик Республикаси Президенти Хо Ши Мининг ўз қаҳрамон ватандошларига мурожаатини ўтган якшанба куни жаҳон радиостанциялари ва телеграф агентликлари дарров эълон қилдилар.

Вьетнам Демократик Республикаси Президентининг бутун дунёда кенг муҳокама қилинаётган бу мурожаати агрессорларга [illegible] совуқ сувдек таъсир қилди. Ўртоқ Хо Ши Мин миллион-миллион вьетнамликларнинг америкалик золимларга қарши [illegible] курашга бўлган иродасини ифодалаб берди. Вьетнам Демократик Республикаси Президентининг мурожаатида бундай дейилади: «Ишимиз адолатли бўлганлиги, шимолдан то жанубгача бутун халқимизнинг [illegible] қардош социалистик мамлакатлар ва бутун дунёдаги прогрессив кишилар бизга [illegible] туфайли кучлимиз. Биз енгамиз! Мана шу янги шароитда биз ҳар қандай қийинчиликни [illegible]».

Ленин Вашингтон вазиятга [illegible] Вьетнамда [illegible] агрессиянинг кучайтириш йўлини тобора давом эттирмоқда. Қўшма Штатлар янгидан-янги ҳарбий кучларни [illegible] юбориб турибди. Президент Жонсон яқинда ўтказилган матбуот конференциясида [illegible] Вьетнамдаги Америка қўшинлари [illegible] генерал Уэстморленд [illegible] деди.

Америка агрессорларининг [illegible] бутун дунёда [illegible] нафратини тобора кучайтирмоқда. Ҳатто АҚШнинг ўзида Вашингтон [illegible] лайдилар.

Вашингтон сиёсатчилари жафокаш Вьетнам ерида қилаётган жиноятлари билан халқларнинг муқаддас ғазабини авж олдирдилар. Ҳамма мамлакатлар ва қитъаларда норозилик ва ғазаб тўлқинлари кучайиб бормоқда. 20 июлда бутун дунёда Вьетнам куни, Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши қаҳрамонона адолатли кураши билан бирдамлик куни кенг нишонланди. Бу кун Вьетнамга доир Женева битимларининг 12 йиллиги билан бир вақтга тўғри келди. Женева битимлари шимолда ҳам, жанубда ҳам вьетнамликларнинг тинч ва мустақил ҳаёт кечириши учун реал йўл очиб берган эди. Лекин Америка империализми Вьетнам ишларига қуролли аралашиш йўлига тушиб олиб, Женева битимларини қўпол равишда оёқ ости қилди. Қўшма Штатлар халқаро майдонда халкнинг энг муқаддас ҳуқуқларини поймол қилаётган босқинчилар ва золимлар каби ҳаракат қилаётганлигини ҳозир бутун дуне кўриб турибди.

Шу нарса мутлақо равшандирки, бундай шароитда барча тинчликсевар давлатлар Америка империализмининг босқинчилик ҳаракатларига бепарво бўлиб қараб туролмайдилар. Вьетнамнинг ҳаққоний иши кўпгина мамлакатлар ва халқлар учун, биринчи галда қардош социалистик мамлакатлар учун жонажон иш бўлиб қолди. Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети Бухарест кенгашининг қарорлари Америка агрессорларини қаттиқ огоҳлантирди.

Совет Иттифоқи Вьетнамнинг адолатли ишини актив ҳимоя қилаётганларнинг биринчи сафида бормоқда. Шу кунларда миллион-миллион совет кишилари Вьетнам халқининг кураши билан бирдаммиз, деб баралла айтмоқдалар. Вьетнам Демократик Республикаси Президентининг ўз ватандошларига мурожаати ҳам бизнинг мамлакатимизда қизғин маъқулланиб кутиб олинди. Америка агрессорларига жаҳон лаънатлар айтмоқда. Вьетнамга тинчлик олиб борадиган йўл равшан. Бу йўл шундан иборатки, Американинг интервенцияси дарҳол тўхтатилиши, АҚШнинг барча қуролли кучлари Вьетнамдан олиб чиқиб кетилиши, Вьетнам халқига ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи берилиши лозим.

ЭҲРОМЛАР МАМЛАКАТИДА

Бизга дўст бўлган Бирлашган Араб Республикасининг халқи 23 июль революциясининг 14 йиллигини тантанали нишонлади. [illegible]

[illegible]

Кураш фақат мамлакатнинг ичидагина бўлаётгани йўқ. [illegible] империалистлар ва уларнинг Яқин Шарқдаги агентлари илғор Араб давлатларига қарши ҳужумга ўтдилар. Реакция Бирлашган Араб Республикаси, Жазоирни, Сурияни, Ироқни, Яманни яккалаб қўйишга уринди. Империализмга қарши кураш ва социал ислоҳотлар қилиш йўлини танлаб олган араб мамлакатларига қарши найранг ва фитналар махфий ва ошкора ташкил қилинмоқда. Араб халқларининг душманлари Исроил билан қўшниларининнинг чегараларидаги вазиятни кескинлаштиришга яна уринмоқдалар. Буни Исроилдаги экстремистларнинг яқинда Сурияннинг чегара районларига иғвогарлик билан қилган ҳужумлари кўрсатиб турибди.

Бундай шароитда илғор араб мамлакатлари империализмга қарши бирлашган фронт тузиш учун куч ва ғайрат сарфламоқдалар. Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Жазоир, антиимпериалистик кайфиятдаги бошқа араб давлатлари ўртасида алоқалар мустаҳкамланиб бормоқда.

Совет кишилари араб шарқи халқларининг миллий озодлик ҳаракатини ҳамиша актив қувватлаб келдилар ва қувватламоқдалар. Кўп йиллик традицияга эга бўлиб қолган Совет — Миср дўстона ҳамкорлиги турмушнинг ҳамма соҳаларида самарали ривожланиб бормоқда. Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги самарали ҳамкорлик халқларнинг империализмга қарши фронтини мустаҳкамловчи муҳим омилдир. Америка империализми Вьетнамда уруш оловини тобора кўпроқ авж олдираётган, мустамлакачилик ва реакция кучлари Африкада ва Яқин Шарқда озодликка эришган мамлакатларга қарши ҳужум қилишга уринаётган ҳозирги вақтда замонамиз барча революцион кучларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш ҳар качонгидан ҳам зарур иш бўлиб қолмоқда.

Ф. САЙФУЛМУЛУКОВ.
(ТАСС).

ҲИНДИСТОН. АҚШ информация хизматининг Калькутта шаҳридаги биноси олдида Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишчилар Америка байроғини юлиб олиб, куйдириб ташладилар. Суратда: намойиш пайтида.

АФП-ТАСС фотоси.

А. А. ГРОМИКО ТОКИОГА КЕЛДИ

ТОКИО, 25 июль. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Япония ҳукуматининг таклифига биноан, кеча расмий визит билан Токиога келди.

СССР ташқи ишлар министри Токиога келиши билан матбуот учун қуйидаги баёнотни берди:

«Япон тупроғига биринчи марта қадам қўяётганимда Япония ҳукуматига бизга қўшни бўлган сизларнинг ажойиб мамлакатингизга келишни таклиф қилганлиги учун миннатдорчилик билдиришга ва бизни яхши кутиб олганликлари учун ташаккур айтишга ижозат бергайсиз.

Бу ерга биз Япония давлат арбоблари билан бир-биримизни қизиқтираётган актуал масалалар устида фикрлашиб олмоқ учун келдик.

Кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасида савдо-сотиқ, илмий ва маданий алоқалар соҳасидаги ҳамкорлик ривожланиб борганлигини, ўзаро алоқалар ва турли даражадаги делегацияларнинг бир-бирларининг ҳузурига визит қилишлари активлашганлигини мамнуният билан қайд қилмоқдамиз.

Ҳар иккала томонда истак бўлса, Совет Иттифоқи билан Япония алоқаларини янада яхшиламоқ учун имкониятлар бор деб ҳисоблаймиз. Мамлакатларимизнинг халқлари дўст бўлиб, тинчликда яшашдан бениҳоя манфаатдордирлар.

Совет Иттифоқи билан Япония ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиши фақат совет ва япон халқларининг манфаатларига мос тушибгина қолмасдан шу билан бирга халқаро кескинликни юмшатиш ишига ҳам ёрдам беради. Жаҳондаги вазиятни эса унчалик нормал вазият деб бўлмайди, баъзи районларда эса бу вазият хатарли бўлиб қолмоқда.

Япония давлат арбоблари билан қиладиган суҳбатларимизда асосий халқаро проблемалар ҳақида ҳам гаплашилади, албатта.

А. А. Громико Совет ҳукумати номидан Токио аҳолисига ва меҳнатсевар бутун япон халқига чуқур ҳурмат изҳор қилди ва унга тинч меҳнат ҳамда тинч ривожланиш борасида муваффақиятлар тилади.

Аэродромда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикони Япония ташқи ишлар министри Эцусабуро Сиина, Япония ташқи ишлар министрининг ўринбосари Симода, Япония ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари ва социалистик мамлакатларнинг Токиодаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ва ходимлари, шунингдек СССРнинг Япониядаги элчиси В. М. Виноградов кутиб олишди.

НАТОнинг «мудофаа коллежи» ёпилди

ПАРИЖ. Бу ерда «мудофаа коллежи» деб аталган НАТО ҳузуридаги махсус мактабни ёпиш маросими бўлди. 1951 йилдан бошлаб бу мактабда ана шу ҳарбий блок олий офицерлари ва юқори мартабали амалдорларидан 1600 киши сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий билимларни эгаллаб келдилар.

Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Римга кўчирилаётган «мудофаа коллежи» Парижнинг ана шу ҳарбий блокдан чиқиш ҳақидаги қароридан сўнг, НАТОнинг Франция доирасидан кўчириб кетиладиган биринчи ташкилотидир. (ТАСС).

Футбол ҳангомалари

Уч капитан

Журналистларнинг мулоҳазаларига кўра, Англияда жаҳон футбол чемпионатида қатнашаётган командалар ичида ҳар қандай шароитда ҳам капитансиз қолмайдиган бирдан-бир команда бу Португалия терма командасидир. Тренерлар бирдтўласи уч капитан тайинлашди. Кўп йиллардан буён бу фахрли вазифани бажариб келаётган ҳимоячи, қорасоқол Германодан ташқари унинг клубдошлари, «Бенфика»дан Колуна ва Крузалар учун ҳам капитанлик ленталари тайёрлаб қўйилди.

Мечкайлар

Уэмбли стадионининг дирекцияси Англия — Уругвай матчидан сўнг журналистларга қуйидагиларни айтган: ўйин давомида биронта ҳам гол урмаганлиги учун ўз командасидан норози бўлган лондонлик ишқибозлар аламини бошқа нарсадан олдилар. 90 минутлик ўйин давомида стадионда 20 минг бутерброд, 4 минг литр пиво, 20 минг стакан кофе, 2,5 минг шиша виски сотилган. Уэмбли стадионининг маъмурияти финал ўйинда мечкай ишқибозларнинг эҳтиёжини қондириш учун шошилинч равишда озиқ-овқат ва ичимлик ғамламоқда.

Кубок сизники бўлади...

Сандерленд шаҳрининг мэри Совет туристлари шарафига ўтказган қабул маросимида «Агарда, совет футболчилари бизнинг шаҳримизда ўз гастроль концертларини давом эттираётган Грузия халқ ансамбли артистларининг ярмичалик бўлсада, муваффақиятга эришса, кубок сизларники бўлади», — деган.

Шунақаси ҳам бўлади

Ё футбол чемпионати, ёки оила бахти? Лондон чемпионатининг қатнашчиси, Швейцария терма командасининг икки ўйинчиси — ҳужумчи Жекоб Кун ва ҳимоячи Вернер Леймгруберлар олдида мана шу проблема турарди. Чунки улар яқинда меҳмонхонага 50 минут кечикиб келганлари учун огоҳлантирилган эдилар.

Бу нарса унчалик арзимаган нуқсондек туюлган бўлсада, миш-мишлар уларнинг хотинларигача бориб етди. Гўёки уларнинг эрлари ўз вақтларини фақатгина футболга сарфламаётган эмиш... Ўйинчилар ўзларининг бегуноҳ эканликларини исботлаш учун шошилинч равишда уйларига қайтишга аҳд қилдилар. Севги ва футбол бирлигини сақлашда Швейцария футбол федерацияси ёрдам қилди, Рашкчи хотинларга Англияга бепул боришни таклиф этди.

СССР ТЕРМА КОМАНДАСИ ЯРИМ ФИНАЛДА

Чемпионатнинг бошланиши олдидан чек ташланиб, жаҳондаги энг кучли командалар тўрт группага бўлинганди. Футбол ишқибозлари бир оғиздан, учинчи группада биринчиликни Бразилия эгаллайди, деб айтган эдилар. Ишқибозларнинг тахмини тўғри бўлиб чиқмади. Венгрия терма командасининг жаҳон чемпиони устидан эришган ғалабаси уларнинг биринчи ўринни эгаллашлари у ёқда турсин, чорак финалга чиқишларини ҳам шубҳа остида қолдирди. командага руҳий жиҳатдан жуда катта салбий таъсир кўрсатди. Саросимага тушган чемпионнинг тренери Висенте Феола Португалия билан навбатдаги учрашувда бирдан 9 ўйинчини янгилади. Жаҳон классига эга бўлган футболчилар ўзларининг ишонган тоғи Пеле бошчилигида охирги жангга тушдилар. Лекин Мозамбикдан келган 30 ёшли, талантли африкалик футболчи Висенте Лукач Фонсека «қора маржон» устига қора чодир ёпди» — футбол «қироли» Пелени занжирлаб ташлади. Жаҳонда биринчи футболчи номини олган Эйсебио командаси Пеле командаси устидан ғолиб чиқиб, чемпионни «тахт» дан ағдарди. Икки марта Жюль Рим кубогини олган, ўн йилдан бери жаҳонга довруқ таратган команда чемпионатдан чиқиб кетди.

Лекин, айрим бразилиялик ишқибозлар Ливерпулдаги «Гудисон-парк» стадионидан носилкаларда олиб чиқиб кетилаётган, бутун Бразилия мотам тутаётган бир пайтда, қаноти синган лочинлар мардлик ва юксак ирода билан ўйин тамом бўлгандан кейин ғолибларни табрикладилар. Пеле эса ўзининг 10-рақамли майкасини Эйсебиога ечиб берди.

Чорак финалга чиқиш учун ўтказилган ўйинлар орқада қолди. Чили, Италия, Франция, Испания, Мексика, Болгария ва Швейцария командалари ҳам ўз юртларига кетиш учун чемпион билан бирга билет заказ қилиб, Англия билан хайрлашдилар. Энди улар ўз «аламлари»ни олиш учун Мехикода (Мексика) ўтказиладиган IX жаҳон чемпионатини тўрт йил кутишлари керак.

Мана ўтган шанба куни 8 та чорак финалчилар бўшаб қолган футбол «тахт»ига ўтириш учун чемпионатнинг иккинчи этапида куч синашдилар. Чорак финалга биринчи бўлиб чиққан, кўкрагига «СССР» деб ёзиб қўйилган ўн бир паҳлавон Сандерленддаги «Рокер-парк» стадионида энг кучли рақиблардан ҳисобланган Венгрия терма командаси билан учрашди. Жаҳон чемпиони бошига оғир кунларни солган венгерлар билан учрашувнинг шиддатли бўлиши олдиндан кутилган. ҳар қандай уста футбол мутахассислари ҳам ўйин натижаси ҳақида аниқ фикр айтолмаган эдилар. Ҳатто Венгриянинг таниқли футбол арбоби Шандор Барч (у Бразилиянинг чорак финалга чиқолмаслигини олдиндан тахмин қилган эди) ва команданинг тренери Лайош Бароти, Бразилия билан бўлган учрашувда сенсация бўлишини олдиндан айтгани ҳолда, СССР билан учрашув ҳақида ҳеч нарса деёлмади.

Чемпионатнинг кўпчилик ўйинларини «зангори экран» орқали завқ билан томоша қилаётган ўзбекистонлик ишқибозлар, техник сабабларга кўра, бу ажойиб учрашувни кўролмаган бўлсалар ҳам, комментатор Николай Озеровнинг овозини эшитиб турдилар. Шундай бўлса ҳам, ўйин ҳақидаги айрим тафсилотларни келтирамиз: испаниялик арбитр Хуан Гардезабал ишораси билан Яшин, Пономарев, Шестернев, Воронин, Данилов, Сабо, Хусаинов, Численко, Банишевский, Малафеев, Паркуянлардан иборат Совет Иттифоқи ва Гелей, Капоста, Шепеши, Месей, Матраи, Шипош, И. Надь, Бене, Альберт, Фаркаш, Ракошилар қатнашаётган Венгрия терма командалари майдонга тушади. Марказдан ўйинни СССР командаси бошлайди ва биринчи минутдаёқ ҳужумчиларимиз венгерлар дарвозаси томон дадиллик билан олға ташланадилар. Бешинчи минутда совет футболчилари бурчак тўпи тепиш ҳуқуқига эга бўладилар. Паркуян тўпни Малафеевга беради. Эдуард уни яна ўзига қайтаради. Энди, Валерий зарб билан дарвозага тепади. Дарвозабон Гелей қўлидан чиқариб юборган тўп олдида, худди осмондан тушгандай пайдо бўлиб қолган Численко ҳисобни очади. Шундан кейин венгерлар «қарзни узиш» учун ташланадилар. Лекин Венгриянинг моҳир ҳужумчилари Бенени Данилов, Фаркашни Пономарев, Альбертни Воронин изма-из кузатиб юриб, уларга эркин ҳаракат қилиш учун имконият бермайдилар. Дарвозанинг тенги йўқ қўриқчиси Яшин юксак маҳорат билан ўйнаб, бир неча марта командани хавфдан сақлаб қолади.

Танаффусдан сўнг ишқибозлар ўз жойларига ўтиришга улгурмаслариданоқ Чили командаси билан учрашувдаги икки тўпнинг автори, украиналик динамочи Паркуян яна ўзини кўрсатади — Хусаинов оширган тўпни тўхтатиб олиб дарвозага киритади. Бу муваффақиятсизлик венгер футболчиларини янада кўзғотиб юборади. Ўйиннинг 58-минутида Бене дарвозабон билан якка-ма-якка чиқиб, ҳисобни 2:1 қилади. Лекин бундан кейинги уларнинг барча уринишлари ҳеч қандай натижа бермайди.

Шундай қилиб икки марта жаҳон чемпионатининг чорак финалида қоқилган — Швейция ва Чилида турнир ташкилотчиларига ютқазиб қўйган СССР терма командаси биринчи марта ярим финалга чиқди. Олдинда яна қийин учрашувлар бўлишига қарамай, бизнинг футболчиларимиз «Олтин маъбуда»ни қўлга киритиш йўлида яна бир хавфни бартараф қилдилар.

Ҳурматли футбол ишқибозлари! Бу ҳисоботни ўқиётганингизда кечаси Ливерпулда ўтказилган СССР—ГФР ўртасидаги ярим финал ўйинининг натижаси сизга маълум бўлади. Маълумки, ГФР терма командаси Уругвай устидан 4:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Бу учрашув шундай кескин вазиятда ўтдики, арбитр Уругвай командасининг капитани Троче ва ҳужумчи Сильвани майдондан чиқариб юборишга мажбур бўлди. Италиялик ишқибозларни мотам либосига ўраган КХДР нинг терма командаси чорак финалда ҳам ажойиб маҳорат кўрсатди: ўйиннинг 24-минутидаёқ 3:0 ҳисобига эришди. Лекин бу ҳисобни ушлаб қололмай, 3:5 ҳисобида Португалия командасидан мағлубиятга учради. Корея футболчилари дарвозасига урилган бешта тўпдан 4 тасини Эйсебио киритиб, ўз ҳисобидаги тўпларни 7 тага етказди ва жаҳон бомбардирларининг энг олдига чиқди. Англия командасининг ягона урган тўпига аргентиналиклар жавоб беролмай, мағлубиятга учрадилар.

Шуни айтиб ўтиш керакки, ярим финалга Жанубий Америка командаларидан биронтаси ҳам чиқа олмади. Бугун Англия — Португалия командалари Лондонда куч синашадилар. Бу учрашувда ғолиб чиққан команда, сизга ҳозир маълум бўлган, кечаги учрашувда ғалабага эришиб, финалга чиққан команда билан 30 июлда Лондондаги «Уэмбли» стадионида жаҳон чемпиони унвонини олиш учун курашади.

А. МАЪЗУМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг футбол обзорчиси.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.55 — Озодалик — саломатлик гарови. 8.25 — Қўшиқлар. 9.30 — Чолғу куйлари. 9.50 — Чустнинг жамоли (тож.). 10.30 — Биз — янги Тошкентни бунёд этаётганлардандмиз. 11.10 — Қардош республикалар қурувчилари. 11.25 — Қўшиқлар. 12.15 — Спорт эшиттириши. 12.30 — Концерт. 13.30 — Берлин радиоси эстрада оркестри чалади. 16.15 — Композитор Борис Зейдман. 18.10 — Ленин ҳақида ҳикоялар. 18.30 — Кинофильмлардан куйлар. 19.20 — Концерт (Қорақалпоқ композиторлари асарларидан). 20.00 — Ўзбекистон қурилишларида. 20.45 — Қаҳрамон Куба бўйлаб. 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Қўшиқлар. 22.40 — Шоирлар даврасида. 23.20 — Концерт (янги Тошкент қураётганлар учун).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Китоб — дўстимиз**, (мактаб ўқувчилари учун). 18.45 — **26 июль** (Кубанинг миллий байрами). 19.05 — **Олтин дарвоза** (ҳужжатли фильм). 19.55 — **Концерт** (Ўзбекистон радио ва телевидение оркестри).

20.30 — **Эртаги кун программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар.** 20.50 — **Гусар қиссаси** (бадиий фильм).

22.20 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

00.25 — **Футбол бўйича жаҳон биринчилиги** (Англиядан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Мактаб ўқувчилари учун**, 18.35 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Вулканлар** (ҳужжатли фильм). 19.05 — **СССР спорт мастерлари. Р. Плюкфельдер**, 19.30 — **Ақллилик балоси** фильм-спектаклининг 1-серияси.

Ўзбек тилида: 20.35 — **Шаҳарликлар учун**, 20.55 — **Тошкент янгиликлари**, 21.05 — **Стеклопластика** (телефильм). 21.15 — **Тилла тиш** (бадиий фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/VII да **Қари қиз.**

22-шаҳар профтехника билим юрти

1966/67 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қурилиш ихтисосларига доир малакали ишчилар тайёрлайди:

бўёқчи, сувоқчи, плиткачи (пардозловчи). 14—16 ёшдагилар қабул қилинади;

бўёқчи, альфри ишини билган бўёқчи, дурадгор, ғишт терувчи сантехника слесари, иссиқ ва совуқ сатҳларни изолировка қилувчи. 16 ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: бўёқчи, ғишт терувчи, изолировкачилар учун — 1 йил, плиткачи (пардозловчи), сантехника слесарлари учун — 2 йил, альфри ишини билган бўёқчилар учун 1 ярим йил.

Плиткачи (пардозловчи) ва дурадгорлар тайёрлайдиган 6 ойлик курс ҳам ташкил этилган. Бу курсга 16 ёшдан тортиб қабул қилинади.

Билим юртига камида 7—8-синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига ва курсга қабул қилинганлар кунига 3 марта бепул овқат ва кийим билан, бошқа жойлардан келганлар эса ётоқ ва кўрпа-ёстиқ билан ҳам таъминланади.

Директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади. 7—8-синфни тамомлаганлик ҳақида справка, ота-онасининг турар жойидан справка, мактабдан характеристика, соғлиғи ҳақида справка. 4х6 сантиметр ҳажмида 6 та фотокарточка. Паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Аризалар 25 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Астрахань кўчаси, Полевой тупик, 12-уй (5, 12-трамвайнинг «Сабзавот бозори», 22-автобуснинг «Дегтярев» остановкаси).

Самарқанд область, Булунғур районидаги
26-ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
экскаватор машинисти ихтисосига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1 йил.

Камида 7-синф ҳажмида маълумотли ёшлар 16 ёшдан тортиб қабул қилинади.

Қабул қилинганлар кунига 3 маҳал бепул иссиқ овқат, кийим ва стипендия билан таъминланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қиладилар: маълумот ҳақида ҳужжат, 3х4 сантиметр ҳажмида 4 та фотокарточка, турар жойдан справка, оилавий аҳвол ҳақида справка. Паспорт ёки туғилганлик ҳақида гувоҳнома. Ҳарбий билет ёки приписка гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд область, Булунғур район, Красногвардейская станцияси, ВЛКСМ 30 йиллиги кўчаси, 1-уй.

ЖИЗЗАХ ШАҲРИДАГИ
СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ЎЗБЕК МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИ
солист ашулачилар ва солист ўйинчилар

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар турар жой билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Жиззах шаҳар, телефон 84, 89.

«ТАШГИПРОГОР» ИНСТИТУТИГА

старший инженерлар, инженерлар ва техниклар: теплотехниклар, водопроводчилар, электриклар, сантехниклар, топографлар, картографлар, копировшчиклар, русча машинисткалар, светокопировальшчиклар (ишбайга)

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 40-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон 4-04-46, 4-04-47.

ИШГА ТАКЛИФ:

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»га

Бош бошқармада, қурилиш трестлари, ихтисослаштирилган трестлар ва бошқармалар аппаратида ҳамда қурилиш объектларида ишлаш учун: саноат ва граждан бинолари қурилишига доир **инженер-техник ходимлар, инженерлар, механиклар, электриклар, механизатор-ишчилар, шофёрлар, қурилиш ихтисосларидаги ишчилар.**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 6-квартал, 182-мактаб биносида кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (32, 48-автобус, 2, 11-троллейбуснинг «Ётоқхона» остановкаси ва 11, 9- трамвайнинг «Қатортол» остановкаси).

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТРЕСТИГА

электрик-инженерлар ва техниклар, русча машинистка, қурилиш ишлари билан таниш старший бухгалтер-ревизор, товароведлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Каблуков кўчаси, 43-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин (3-трамвай, 3, 4, 5-троллейбус, 1, 2, 4, 8, 26, 28, 41-автобуснинг «Ассакинская» остановкаси). Телефон В-3-64-68.

«УЗГИПРОВОДХОЗ» ИНСТИТУТИГА

инженерлар: гидротехниклар, йўл қурувчилар, электриклар, алоқачилар, сантехниклар, гидрогеологлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Полиграф кўчаси, 1-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

бухгалтерлар, наборшчиклар, линотипчилар, печатниклар, қоғоз қирқувчи, приёмшчиклар, шогирдлар, электромонтёрлар, автослесарлар, автоэлектриклар, шофёрлар, юкчилар, ёрдамчи ишчилар, уборшчицалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, кадрлар бўлими.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37263. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 167. — ИНДЕКС 64543. — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. — Р. 08633.